

DIRVA

THE FIELD

Nr. 21
Gegužės-May 26, 1955
Cleveland, Ohio

Maskva tvirtinasi satelitų kraštuose

Varšuvoje pereitą savaitę vyko Sovietų Sąjungos ir jos septynių satelitų (Lenkijos, Rumunijos, Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Bulgarijos ir Albanijos) konferencija, kurios tikslas buvo sudaryti rytų bloko vieningą karo vadovybę.

Raudonoji Kinija atsiuntė į Varšuvą savo stebėtoją krašto apsaugos ministerio asmenyje, kuris pareiškė, kad 600 milijonų kiniečių visada padėsia "liaudies demokratijoms" Europoje, jeigu jos būtų užpultos.

Sovietų bloko dalyviai posėdžiavo tuo pat metu, kai Paryžiuje ėjo NATO valstybių užsienio reikalų ministerių konferencija, kuri priėmė į savo tarpą Vakarų Vokietiją. Tat demonstratyvinis Varšuvos konferencijos tikslas yra aiškus. Kremliaus diplomatija jau keliais atvejais grasino, kad tuo atveju, jeigu Paryžiaus susitarimai būtų ratifikuoti, rytų valstybės būsimos priverstos imtis reikalingų apsaugos priemonių. Varšuvos konferencija tokiu būdu reiškė sovietų atsakymą į vakarų pasaulio apsiūngimą.

Varšuvoje buvo nutarta sudaryti ne tik vieningą karinę vadovybę, bet ir pasirašyti "draugingo bendradarbiavimo ir tarpusavio pagalbos" sutartis. Pagal ją, nusirašytas NATO nuostatas, kuriuo dalyviai įsipareigoja vienas kitam padėti, jeigu kuri nors rytų bloko valstybė būtų užpulta. O kai dėl "vieningos karo vadovybės", tai šiuo atžvilgiu nieko nėra esmėje pasikeitę, nes ir ligšiol Maskva turėjo savo rankose ne tik satelitinių valstybių kariuomenės vadovybę, bet jau ir anksčiau užvaldė visą tų pajungtų kraštų gyvenimą. Skirtumas tik tas, kad dabar ir išoriniai sovietai perima visų karinių pajėgų vadovavimą.

Į vyriausiojo karo vado vietą ateina maršalas Konjevas. Buvo kandidatu ir Rokosovskis. Šis pastarasis ligšiol stovi Lenkijos karo pajėgų priešakyje, kada jam buvo suteikta lenkų pilietinė. Išbuvęs Sovietų Sąjungos karinėje tarnyboje su viršum 30 metų, jis paskutinio karo metu pasižymėjo Lenkijos fronte. Kai lenkų pogrindžio judėjimas 1944 metų vasarą suruošė Varšuvos sukilimą, lenkų kilmės sovietinis maršalas sustojo antrame Vislos krante ir be šūvio leido vokiečiams sugriauti sostinę ir išžudyti mažiausia 200.000 patriotinių lenkų. Po tokių "nuopelnų" lenkų tautai maršalas pasidarė subolševikintos Lenkijos karo ministru. Kai dėl maršalo Konjevo, tai jis pradžioje buvo sovietų kariuomenės vadas Austrijoje, o paskum buvo paskirtas į Čekoslovakiją, kur subolševikino jos kariuomenę. Tad šis sovietų maršalas yra "nusi-pelnęs" satelitams ir turi reikalingų kvalifikacijų rytų bloko karo vado vietai užimti.

Pasirašytosios Varšuvoje sutartys Maskvai teikia nemaža naudos, nes duoda naujų teisių kontroliuoti satelitines valstybes. Pagal taikos sutartis su Vengrija ir Rumunija sovietai turėtų atitraukti iš ten savo kariuomenę, kai bus atstatyta Austrijos nepriklausomybė. Dabar, kai dėl Austrijos pasirašy-

ta vad. "valstybės sutartis", sovietams nebebūtų pagrindo laikyti kariuomenę Vengrijoje ir Rumunijoje, nes formaliai raudonoji armija tose valstybėse tiksliai saugojo susisiekimo kelius daliniams, esantiems austrų žemėje. Netenka abejoti, kad Varšuvos sutartimis Maskva užsigerantavo teisę palikti savo kariuomenę tiek Rumunijoje, tiek Vengrijoje.

Pagal taikos sutartis sovietai turi teisę laikyti Vengrijoje 65.000 dydžio kariuomenę. Žinoma, teigia, kad šiandien Vengrijoje esama mažiausia 200.000 raudonarmiečių. Rumunijoje, vieton leistojo 125.000 vyrų kontingento, sovietai laiko 300.000 kariuomenės. Lenkijos susisiekimo kelius "saugo" ne mažiau kaip 300.000 raudonarmiečių, o Rytų Vokietijoje priskaitoma iki 400.000 sovietų karių. Susidaro imponantiški skaičiai, viršija vieną milijoną žmonių. Tuo tarpu Čekoslovakijoje, Bulgarijoje ir Albanijoje nesama sovietų kariuomenės įguly, bet tose valstybėse viešpatuoja Maskvos "kariniai patarėjai". Tenka dar atsiminti, kad be maskvinės raudonosios armijos dalinių visos satelitinės valstybės turi dar savo kariuomenes, kurios faktiškai yra sovietų rankose.

Sovietų karinio bloko demonstratyvinis sudarymas siekia taip pat psichologinio efekto. Visiems naiveliams, kurie tiki sovietų vadovų taikingumu, suteikta medžiaga propagandai, esą Maskva tiksliai "vakarų kapitalistų" verčiamą turėjusi imtis karinės apsaugos priemonių. O ypač būdingas yra Vokietijos rytų zonos, vadinamos "vokiečių demokratinės respublikos" oficialinis įtraukimas į sovietinį bloką, kartu su kitomis satelitinėmis valstybėmis. Iš vienos pusės Maskva propagandiniiais tikslais deklamuoja, esą ji esanti už visos Vokietijos sąjungimą į vieną valstybę, iš kitos gi pusės ji siekia įteisinti dabartinį Vokietijos suskaldymą į dvi valstybes.

Jeigu sovietų diplomatija kalba apie Vokietijos susivienijimą, tai mainais už sąjungimą Vakarų Vokietija turėtų išsižadėti ir karinio, ir politinio įsijungimo į

Prasideda nauja akcija (Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Europos politinė raida per pastutines 10 dienų padarė didesnę pažangą, nekaip per paskutinius kelerius metus. Išties metų eilė buvo tūpčiojama dėl Vakarų Vokietijos įjungimo į demokratinių valstybių bloką. Su tuo siejosi valstybinio suverenumo grąžinimas Vokietijai ir okupacinio režimo užbaigimas.

Dėl Prancūzijos kaltės mažiausia dviems metams buvo nudelstas Vokietijos atginklavimas ir tuo pačiu vakarų valstybių karinio potencialo sutvirtinimas. Tokiejo tūpčiojimo atmosferoje Kremliaus diplomatija galėjo sėkmingai varyti savo šantažo ir grąsinimo politiką. Pigiais pažadais ir neesminiais nusileidimais Maskva gundydavo tai Paryžių, tai Bonną išsižadėti vakarų Europos apsiūngimo ir laukti "šviesos iš rytų".

Bet kiekvienam dalykui ateina galas. Pasimokiusios iš praeities nepasisekimų, vakarų valstybės pagaliau pereitą rudenį ryžtingai stverėsi vykdyti naujas idėjas. Iš to atsirado Vakarų Europos (Briuselio pakto) unija, šalia to Vakarų Vokietijai buvo atidaryti vartai į šiaurės Atlanto karinę organizaciją. Bonnai buvo leista atsiginkluoti. Pagaliau visa tai turėjo būti apvainikuota okupacinio režimo atšaukimu Vokietijoje ir valstybinio suverenumo grąžinimu.

Molotovo senu įpratimu dar įžuliai bandė toliau šantažuoti, grasindamas, esą kelias deryboms būsiąs užkirstas, jeigu Paryžiaus susitarimai bus ratifikuoti. Tačiau šį kartą tie grąsinimai jau niekam įspūdžio nebe- padarė ir tokiu būdu per palyginti trumpą laiką naujoji Vakarų Europos politinė ir milita-

vakarų demokratinį bloką ir pri- siimti tokių pat įsipareigojimų, kaip ir Austrija, t. y. pavirsti vad. "neutraline" valstybe arba "antro laipsnio" Maskvos sate- litu. Bet ir tuo atveju sunku įsi- vaizduoti, kad sovietai sutiktų pašalinti esamą marionetinę val- džią rytų zonoje.

Varšuvos konferencija parodė, kad Maskva siekia dar labiau įtvirtinti savo pozicijas sateli- tinėse valstybėse ir sudaryti pa- togesnes sąlygas diplomatinei ofenzyvai, kurią sovietai jau ke- lintas mėnuo veda.

rinė santvarka buvo visų vals- tybių parlamentų patvirtinta.

Pereitos savaitės būvyje Pa- ryžiuje buvo susirinkę visų Va- karų Unjos ir NATO valstybių užsienio reikalų ministrai ir išskilmingai konstatavo, kad Pa- ryžiaus susitarimai yra įsiga- lioję. Dieną prieš tai Vakarų Vo- kietijai buvo grąžintas valstybi- nis suverenumas ir tuo būdu valstybė, kuri prieš dešimt me- tų besąlyginiai kapituliavo, vėl atsistojo kaip lygus partneris greta kitų laisvųjų valstybių.

Kai jau paaiškėjo, jog ši kar- tą Maskva nebeįstengs sukliu- dyti nuskirtos politinės raidos, sovietai padarė jiems būdingą posūkį. Metų metais ėjo nevai- singos derybos dėl valstybinės laisvės grąžinimo Austrijai, nes Kremlius visas ta kryptimi da- rytas pastangas aiškiai sabota- vo. Tik staiga dabar Maskva pa- reiškė, kad ji sutinkanti sutartį dėl Austrijos pasirašyti.

Tuo metu, kai Paryžiuje buvo susirinkę vakarų valstybių už- sienų reikalų ministrai, Vieno- je posėdžiavo amerikiečių, an- glių, prancūzų ir bolševikų am- basadoriai ir skubiai ruošė ga- lutinį sutarties tekstą. Ambasa- doriai rekordiniu laiku susitarė ir štai pereitą sekmadienį, ge- gužės 15 d. keturių didžiųjų val- stybių užsienio reikalų ministe- riai Vienoje pasirašė vad. "vals- tybės sutartį", pagal kurią Aus- trija atgauna suverenumą. Tie- sa, austrai savo valstybinę lais- vę turės gana brangia kaina iš- pirti. Vyriausias nuostatas lie- čia Austrijos įsipareigojimą ne- sidėti į jokių militarinių susi- blokavimus ir priimti neutra- liteto. Bet, kaip bebūtų, iki šių metų pabaigos visų valstybių okupacinė kariuomenė iš Austri- jos turės pasitraukti. Pirmą kar- tą sovietai "geruoju" pasitrau- kia iš pozicijų, kurias buvo už- ėmusi jų raudonoji armija.

Bet tuo Maskvos politinis po- sūkis dar nesibaigė. Jau seniai buvo keliama mintis, kad reikia susitikti rytų ir vakarų bloko valstybės vyrams ir per tiesiogines derybas įieškoti priemonių įtempimui atslūginti ir gal net "šaltajam karui" baigti. Savai- me nė viena valstybė nebuvo priešinga tokiui konferencijai,

(Perkelta į 8 pusl)

Didž. Britanijoje gegužės mėn. 26 įvyksta rinkimai į parlamentą. Min. pirm. A. Edenas sako rinkiminę kalbą.

KUR LIETUVOS JAUNIMAS TURI VYKTI

Clifton Daniel, New York Times korespondentas, gegužės 17 d. rašo apie sąlygas Akmo- linskio rajone, Kazachstane. Tai rajonas, į kurį kaip tik siunčia- ma žymi dalis Lietuvos jaunimo, "savanoriškai" mobilizuojama o keldintis į "plėšinių" rajonus.

Kraštas esąs beveik neapgy- ventas: ligi šiol visame Kazach- stane skaitoma gyventojų po še- šis kvadratinei mylio. Atstumai milžiniški, o susisiekimo priemo- nės skurdžios.

Oro atžvilgiu tai didelių kraš- tutinųjų sritis: žiemos labai šal- tos, vasaros karštos. Žiema prasideda lapkričio mėnesį ir baigiasi šešių pėdų storio snie- go sluoksniu. Vasaros sausos. Iš viso kritulių, skaitant su sta- gu, per metus susidaro 12-14 co- lių. Žiemą ir vasarą pučia stip- rūs pietų vėjai, kurie, perėję per dykumas, vasarą pasiekia rajoną labai sausi ir karšti, be- to neša daug dulkių. Jau ban- landžio mėnesio, dar nebaigus tirpti sniegui, dulkės užpila ke- lius ir laukus.

Sunkiausias klausimas yra, kur apgyvendinti atvykusiujų ištisas armijas. Rajono vykdo- mojo komiteto pirmininkas ko- respondentui aiškino, kad 1954 metais atvykusieji jau pasistatė namus, bet dabar atvykstantieji turį arba glaustis prie kitų, arba gyventi miesto parūpintose patalpose...

(Taip aiškina valdininkas amerikiečiui, bet savo tarpe ne- gi propagandistai neslepia, kad atvykusieji turi gyventi arba pa- lapinėse, arba išsikasti vadinam- mas "zemliankas", tai yra, duo- bės žemėje, ir jose gyventi kaip nors prisidengę).

Namų statybai daugiausia vartojama medžiaga esanti nen- drės, iš kurių mašinomis gami-

na sienų dalis, kurias įstato į me- dinius rėmus ir apkrečia moliu.

"Izviestijų" korespondent a s barasi, kad daugumas Akmolins- ko rajono ūkių nepasirūpinę žie- mos metu atsigabenti sėklų. Daugelis ūkių turį tik apie pusę sėklų, reikalingų apsėti užpla- nuotiems plotams. Orui atšilus keliai pabliuro ir sėklų laiku parsigabenti jau buvo nebeima- noma.

IŠ LIETUVOS "SKOLINASI" 250 MILIONŲ RUBLIŲ

Po gegužės 1 dienos iškilmių Sovietijoje visada seka nesma- gas "atsipagiriogijimas". Tai yra "savanoriška paskola" valstybei. Tas pats dedasi dabar ir Lietu- voje.

Idomu, kad šįmet sovietiniai pareigūnai žymiai atviresni. Be- ne pirmą kartą ir finansų mi- nisteris A. Drobnyš aiškiai pa- sakė, kiek paskirta "pasiskolini- ti" iš Lietuvos: 250 milijonų rub- lių! Tai maždaug apie 80 rublių nuo galvos, skaitant ir mažus vaikus ir amžių bebaigiančius senelius.

Kadangi paskola "savanoriš- ka", tai yra nustatyta kiek kam "leidžiama" tos paskolos pasi- rašyti. Būtent, tiems, kurie už- dirba iki 700 rublių per mėnesį, "leidžiama" pasirašyti paskolą trijų savaičių uždarbio lygio, o uždirbantiems daugiau kaip 700 per mėnesį — viso mėnesio už- darbį "gali" skolinti. Tik tie, kurie uždirba daugiau kaip 2000 rublių per mėnesį, gali skolinti ir daugiau negu mėnesinį uždar- bį.

Pasirašyti paskolinimo pasi- žadėjimą reikia tuojau, šiomis dienomis, bet įmokėti galima ir dalimis, net per 10 mėnesių, iki kitų metų kovo 15 dienos.

Tautinės Sąjungos seimas

Už kelių dienų — gegužės mėn. 28 ir 29 dienomis, į Bosto- ną susirenka Tautinės Sąjungos skyrių atstovai svarstyti Sąju- gos reikalų.

Nuo Tautinės Sąjungos oficia- laus įregistravimo jau eina šeš- tieji metai. Taigi, Sąjunga šie- metiniui suvažiavimu, kad ir pa- vėluotai, atšvenčia darbo penk- metį. Per tą penkmetį Sąjungai yra vadovavę šie JAV lietuvių veikėjai: adv. Antanas Olis, Dr. M. J. Colney ir adv. A. Lapins- kas. Jiems talkino visas būrys aktyvių Sąjungos narių.

Pirmasis Sąjungos penkmetis atžymėtas gražiais darbais. Apie juos yra platokai pasisakę praėjusiam Dirvos numeryje mūsų bendradarbis inž. K. Krulikas. Viena tik gal norisi pa- ryškinti, kad

tie visi darbai buvo skirti Lie- tuvos vardui garsinti, Lietu- vos dvasinius turitus ameri- kiečiams pristatyti, Lietuvos laisvės bylą pagreitinti ir jai ginti naujų įtakingų gynėjų susirasti.

Kaip kam patiko ar nepatiko tie Tautinės Sąjungos vadovy- bių suplanuoti ir atlikti darbai, bet jie lietuviams ir Lietuvai tikrai daug gero padarė.

Lietuva, po lietuvių dailės pa- rodos New Yorke, po Washing- tono sąskrydžio, įtakingų ame- rikiečių akyse išliko gražesnė ir didingesnė, dėl kurios laisvės verta kovoti. O mūsų — Tauti- nės Sąjungos narių ir yra pa- grindinis tikslas —

laiku padėti savo tėvynei di- džiuosius vargus nugalėti.

Kaip žinia, tautinė Sąjunga Amerikos lietuvių gyveniman- atėjo ne kaip naujokė organiza- cija, bet kaip jungtinis tėsinys tautininkiškų organizacijų, veiku- siųjų keliais vardais paskirose lietuvių kolonijose.

Anuomet, kada Tautinė Są- junga pradėjo darbą, daugelis tautinės srovės veikėjų pagrįstai džiaugė, kad pagaliau susice- mentuota būsimiems darbams ir tautinės srovės atstovavimui ki- tuose bendrinuose lietuvių jun- giniuose.

Dabar, po pirmojo veiklos penkmečio, vėl matyti reikinių, kada tautinės srovės veikėjai, pradeda sklaidytis į daugelį nau- jais vardais atsiradusių tauti- nių organizacijų. Ir reikia tikė- ti, kad

seime bus aptarti būdai ir priemonės savo jėgas ne skai- tyti, bet telkti didesnėn tal- kon ir dideliems darbams už- simoti.

Tautinė Sąjunga, kaip viena iš keturių pagrindinių JAV Lietu- vių susigrupavimų reprezentan- tė, Amerikos lietuvių gyvenime užima ryškia vietą. Ji neša pro- porcingą atsakomybę už ALT vyriausios vadovybės darbą, už BALF užsimojimus ir įsiparei- gojimus. Ji, kad ir metiesiogine prasme, neša proporcingą atsa- komybę ir už kitus Amerikos lietuvių tautinius įsipareigoji- mus, kurie saugo mūsų gerą var- dą, kelia lietuvių tautinį budrumą ir lietuvių dvasinį kėlimą. Gerai žinom, kad nevisur eina taip gerai ir sklandžiai, kaip no- rėtume kad eitų. O jei seime bus pajieškota ir surasta naujų, geresnių kelių — bus atliktas tikrai geras darbas.

Visiems Tautinės Sąjungos veikėjams, skyrių delegatams ir kitiems seimo dalyviams, susi- renkanti į Bostoną Tautinės Są- jungos reikalų svarstyti, siun- čiams geriausius sveikinimus. Tegul seimo darbai, neša garbę lietuviams ir Lietuvai!

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VALDYBA (iš kairės į dešinę — sėdi) vicepi- rininkas — med. dr. Juozas BARTKUS, pirmininkas — adv. Antanas LAPINSKAS, vicepirmi- ninkas — med. dr. Steponas BIEŽIS, (stovi) išdininkas — Teodoras BLINSTRUBAS ir sekreto- rius Petras LINKUS.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

• Venesuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenės atstovų suvažiavimo naujona centro valdybą išrinkti: pirm. J. Bieliūnas, vicepirm. Vl. Kuzavinis, sekret. A. Diržys, išd. J. Zavadskas ir narys L. Jablonskis.

• Lietuvės dail. N. Savickaitės-Mockienės kūrinių paroda Kolumbijos sostinėje sukėlė gyvą susidomėjimą. Parodą globojo šviet. ministeris ir kultūros reikalų direktorius. Buvo išstatyta apie 40 kūrinių, kurių daugumą išpirkto vietos lietuviai.

• New Yorke birželio dienų minėjimas rengiamas birželio 18 d., drauge su estais ir latviais. minėjimas įvyks Town Hall patalpose.

• Inžinierius Jonas Bilėnas, šiais metais baigęs New York City College, gavo Atominės Energijos Komisijos National Laboratory 4300 dol. stipendiją į Oak Ridge School of Reactor Technology. Oak Ridge, Tennessee yra didžiausias atominės energijos tyrinėjimų centras pasaulyje.

• Vinco Krėvės Vardo literatūrinės premijos juri komisija, sudaryta iš Dr. H. Nagio — pirminko (Lietuvių Akademino Sambūrio atstovo), V. Jonyno — sekretoriaus (Lietuvių Akademino Sambūrio atstovo) ir narių: J. Žmuidzino (Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovo), J. Kardelio (Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovo) ir K. Veselkos (Lietuvių Akademino Sambūrio atstovo) susirinkusi posėdžio ir apsvačiusi visas 1954 metais išleistas, dar nepremijuotas lietuvių grožinės literatūros knygas, nutarė, keturiais balsais, skirti VINCO KRĖVĖS VARDŲ LITERATŪRINĘ premiją (500 dolerių) JONUI AISICIUI už literatūrinių atsiminimų knygą "Apie Laiką ir Žmones". Premijos įteikimo iškilmes įvyks gegužės mėn. 28 dieną, Montrealyje.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
4455 S. California Ave.
Chicago 32, Ill.

Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
Saukite — YA. 7-7381
Pirmia: vakarais 6 iki 9, šeštad.
10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad.
tik susitarus.

Tel. oficio ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203
N. Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais
12-4 p. p. šeštadieniais.

Lietuvių namai Detroite

Visur gerai, bet savo namuose geriausia.

Savų lietuviškų namų įsigijimas yra didžiausiu rūpesčiu kiekvienos lietuviškos kolonijos, nežiūrint, kur ji bebūtų ir kiek ten būtų lietuvių. Sava lietuviška pastogė svetimoje žemėje yra esminis veiksnys lietuvių palaikyti, nes čia jaunimas gali dažniau rinktis, bendrauti ir lietuviškoj dvasioj stiprėti.

Šios minties vedinas, Detroito Organizacijų Centras, ėmėsi šios svarbios iniciatyvos, kuri jau dabar pradeda realizuotis, nors kol kas tik teoretškai. Pradėta darba dabartinis komitetas, finansuojant Detroito Lietuvių Bendruomenės apylinkei, namų statybos problema privedė prie teoretinio sprendimo pabaigos.

Projekte numatyta sudaryti akcinę bendrovę su 100.000 dolerių kapitalu. Kaip pasiseks šis, labai svarbus žygis, pareis nuo pačių lietuvių. Kapitalui surinkti numatoma išleisti 1000 akcijų (šėrų) po 100 dolerių vertės. Pirkęs akciją pirkėjas taps akc. bendrovės nariu.

Komitetas pradėjo siuntinėti atsišaukimus lietuviams Detroite kviesdamas pasidėti nupirkti bent vieną akciją, išsimokėti naį per vienerius metus. Pinigai būtų renkami tik bendrovės įregistruojant. Surinkę bent 700 pasižadėjimų, 70.000 dolerių sumai, tuojau būtų šaukiamas pasidėjusiųjų susirinkimas, kuris ir pasisakytų už steigimą akcinės ar kooperatinės bendrovės na-

mams statyti. Pasisakius vienai ar kitaip, būtų sudaromi išrenkami valdomieji organai, kurie pradėtų sklypo parinkimo ir pačių namų statybos reikalų tvarkymą.

Iki šiol yra paruošti net du namų projektai su maždaug 500-600 asmenų sale ir kitokios paskirties kambariais, kuriais galėtų naudotis jaunimo ir kitos organizacijos.

Kiekvienas Detroite lietuvis turi labai jautriai reaguoti į komiteto pakvietimą. Jei kas tokio pakvietimo per klaidą ir negautų, prašomas tuojau kreiptis į Alfonsą Naka, 12084 Yosemite Ave., Detroit 4, arba į Detroito Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybą, kuri suteiks reikiamos informacijos.

Detroitiečiai, parodykite, jog mes ir maži būdami mokame rasti vienybei kelią į lietuviybės išlaikymo problemą.
A. Musteikis

NOW OPEN WEEKENDS!
CEDAR POINT
ON-LAKE-ERIE

*Sun by Day,
Fun by Night*

FOR THE ENTIRE FAMILY

- Beach • Midway
- Picnic Areas
- Lake Pier Fishing
- Sandusky Passenger Ferry

HOTEL BREAKERS
OPENS JUNE 11th
Reservations now
Cleveland Office:
SUPERIOR 1-7280
U.S. HIGHWAY 6,
SIX MILES
EAST OF SANDUSKY

FINEST BATHING BEACH IN THE WORLD!

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER
PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

COTTON CLUB BEVERAGES

SAVE CAPS FOR EAGLE STAMPS

HE 1-8030

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Geras Pirkiny GABARDINE

VYRŲ 5.98

**BURLINGTON
MILLS
RAYONO**

KELNES

3.99

Vienspalvės

- Mėlynos
- Tamsiai rudos
- Pilkos
- Šviesiai žalios
- Tamsiai pilkos

Jis norės turėti kelias poras šių puikių kelnų, nešioti su kostiumu ar sportiniu švarku. Štai didelis pasirinkimas vyriškų nesivieliančių gabardine kelnų. Gero sukirpimo, su užlenkimais, didelėmis kišenėmis. Naujų vasarinių spalvų. Juosmens dydžiai 29 iki 42; juodos 29 iki 36.

Pašto ir telefono užsakymai priimami
Saukite Cherry 1-3000

The May Co.'s Basement
Men's Clothing Department

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER
PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

NORWOOD DRUG, INC.

PRESCRIPTION SPECIALIST

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER
PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

FROM A FRIEND

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER
PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

DR. G. H. SCHEVE

OPTOMETRIST

4936 PAYNE AVENUE

EX 1-2989

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER
PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON AVE.

ME 1-3700

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER
PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

OHIO IRON WORKS

INDUSTRIAL STEEL FABRICATORS
879 ADDISON RD.

EX 1-7625

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER
PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

METAL EQUIPMENT CO.

2032 WEST 105th ST.

AT. 1-8415

APLANKYKIT SAVO BAŽNYČIA
MEMORIAL DIENĄ

ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20020 ST. CLAIR AVE.

KE 1-6000

APLANKYKIT SAVO BAŽNYČIA
MEMORIAL DIENĄ

PEACOCK CLEANERS, Inc.

TAILORS — FURRIERS
TRY US FOR YOUR CLEANING
YOU WILL BE SATISFIED

12914-16 Forest Ave.
8139 Euclid Ave.
10603 Union Ave.
9201 East 131st St.

MAIN PLANT
MAIN PLANT

SK 1-7232
RA 1-9182
VU 3-4609

Dabartinės tendencijos lietuvių poezijoje

Kiekvienas menas yra įtakojamas savo laikotarpio dvasios. Iš to bendro dėsnio neišsiskiria ir poezija. Nors poeziją kuria atskiri individai, įsiskodami originalių ir savitų kelių, vis dėlto ją galime suburti į tam tikras sroves, turinčias eilę panašumų. Tai įvyksta todėl, kad kiekviena epocha turi savo problemas ir jas ieško atsako. Dėmesys slenka iš vieno punkto į kitą ir kas anksčiau buvo svarbu, vėliau tampa užmiršta naujų rūbų ir naujų vėliavų parade.

Kiekvieną epochą apsprendžia du veiksniai: tradicija ir ateitis. Tradicija perduoda nusistovėjusią formą ir anksčiau galiojusį atsakymą. Kiekvienas poetas yra įtakojamas praeities: jis nesąmoningai perima visus praeities laimėjimus. Tačiau kartų jis žino, jog jo uždavinys yra įieškoti atsaką į dabarties problemas ir statyti tiltus į ateitį. Šiame punkte tradicija jam padėti jau nebegali ir jis turi kelio pats įieškoti. Poeto uždavinys yra išsakyti save. Išsakydamas save tačiau jis išsako ir visą savo laikotarpio žmogų. Didelis poetas yra savo laikotarpio reprezentuotojas ir simbolis.

Bandydami pažvelgti į dabarties mūsų tremties poeziją, turime pirmiausia paminėti kelis svarbiausius ją įtakojančius veiksnius.

Pirmas tokių veiksmų yra trumpa lietuviškos literatūros tradicija ir neilga mūsų poezijos istorija. Po milžiniškos Donesio asmenybės augo trapesni ir glėžnesni daigai, stiprėdami 19 šimtmečio ir pilnai susidėdinti nepriklausomybės metais. Šis trumpas mūsų poezijos kelias verčia poetą atkakliai įieškoti lietuviškos poezijos keliu. Daug kas jaučia, jog poetas turi įieškoti įkvėpimo lietuviškos dainose ir nenutolti nuo tautosakos, kaimo dvasios ir tradicijos. Tai yra tipinga kiekvienai trumpą kultūrinę tradiciją teturėjusiai tautai.

Prancūzams ar anglams tokiai grįžimas į tautosakos gelmes būtų nesuprantamas. Jie yra nutolę nuo tos versmės per eilę šimtmečių ir perėję eilę skirtingų srovių ir stilių. Mums, įieškantiems charakteringo lietuviško stiliaus, ta problema yra svarbi. Mūsų poetas yra daug arčiau prie žemės, rugių lauko ir pačios dainuojamos dainos. Kultūra, plėtodama žmogų, kartu ir nutolina jį nuo primityvios tautinės dvasios versmės. Kaip tokius, kaimą vaizduojančius poetus, galime paminėti Kazį Bradūną ir Joną Meką.

Antras mūsų poeziją įtakojantis veiksnys yra pasaulinės literatūros įtaka. Kultūriniam gyvenime joks reikšmingas laimėjimas ar nauja srovė nelieka viename krašte. Pralauždama tautines ir valstybines užtvartas, ji užlieja visą kultūringą pasaulį. Kaikurie mūsų kultūrininkai akcentuoja vien tik tautiškumą ir reikalauja nenutolti nuo savo kaimo. Visa, kas ne liaudiška, jiems rodo atmetimą kaip užsienių bulvarų prasimanymai. Jie pamršta, kad pavyzdžiui, toks romantizmas palietė visą Europą, ir kad naujosios srovės tokiu pat būdu paliečia kiekvieną kultūringą tautą. Neišvengiame tos įtakos ir mes, jei iš viso domimės pasauline literatūra.

Pasaulinė poezija šiandien nėra vienalytė. Stovėdama egzistencializmo įtakoj, ji akcentuoja, jog kiekvienas poetas turi būti savitas, nepriklausomas, išsivadavęs iš tradicijų ir įieškąs grynai savo keliu. Viena tačiau reikalavimas yra bendrai reikalaujantis kurti pasauliui ir atstovauti savo galvoseną, kilusią iš asmeninio patyrimo ir įsitikinimų. Tuo būdu poezija yra įgavusi savotišką filosofinį charakterį.

Šis pasaulinės poezijos aspek-

JULIUS KAUPAS

tas smarkiai veikia mūsų poeziją. Čia būtina paminėti Milišijų ir Baizrūšijų, kurie yra tarsi tiltai tarp Lietuvos ir pasaulinės literatūros. Baizrūšijai yra svarbi figūra rusų poezijoje, Milišijai gi yra ne viea svarbus prancūzų literatūroje, bet yra bendrai įtakingas poetas šių dienų pasaulinėje poezijoje. Šių dviejų poetų pavyzdys yra reikšmingas mūsų naujojo poezijoje. Panašų pasauliui pradžią atstovauja Vytautas Mačernis, Henrikas Nagys ir Alfonsas Nyka-Niliūnas.

Trečias svarbus veiksnys, įtakojantis mūsų poeziją, yra pats savotiškas gyvenamasis momentas. Amerikoj atsidūrėme ne todėl, kad troškome jon atvykti, bet politinių aplinkybių priversti. Mūsų buvimas čia yra savotiškas ir charakteringas.

Mes neturime daug ryšio su Lietuva. Mes žinome, kad kultūrinis gyvenimas ten neįmanomas. Kartais mes pasijuntame kalti, kad nieko realaus Lietuva duoti negalim, kai kiti kenčia ir kovoja ten. Mes norime būti savo tautos ambasadoriais užjūriuose ir čia vaidinti vertingą tautinę rolę. Tuo būdu yra gimęs visas patriotinės poezijos žanras. Tautinių motyvų yra kone kiekvieno šiuo dienų poeto kūryboje, akcentuojant tai vieną, tai kitą momentą. Kaip ryškiausias pavyzdį tačiau čia turėtume paminėti Bernardą Brazdžionį.

Šie trys faktoriai: įieškojimas tautinio lietuviams charakteringos poezijos pobūdžio, domėjimasis pasaulinės literatūros srovėmis ir politinės padėties uždutu uždaviniai gal laisviausiai įtakoja mūsų naująją poeziją.

Norėčiau dar trumpai paminėti du didžiausius vyresnės kartos poetus, Joną Aistį ir Bern. Brazdžionį, ir jų santykį su naujaisiais kūrėjais. Vienos kartos santykis su kita dažniausiai yra reakcija prieš jų atstovautą žanrą. Kas kuo jį jautė, yra jau tobulai ir išsakyta. Tolimesnis vystymas rodo nebereikalingas. Įieškoma naujų kelių ir problemų, kurių iki šiol niekas nesprendė. Ta prasme tad ir yra svarbu pažvelgti, ką atstovauja šie du dideli vyresnės kartos poetai.

Jonas Aistis, mano nuomone, yra pats didžiausias dabar gyvenantis lietuvis poetas. Jis, tiesa, jau yra pasiekęs savo viršūnę ir naujais leidiniais nieko naujo nebeatneša, bet tai, ką jis yra mums davęs, yra nemirtingas. Aistis yra trapus, liūdnas ir sielvartingas individualistas. Jo didybė yra jautrus asmeniškos tragedijos perdavimas, ar tai būtų nusivylimas meilėje ar gyvenimo pilkumos pajutimas. Jo akims žiūrint, gyvenimas tai kaip dykumų smėly pasimetęs karavanas.

Tik nueis tyruosna karavanas...
Tik nueis taip lekiančiu smėliu...
Ir nupūs vėjelis pėdsakus ten mano,
Ir nupūs kelius. (Karavanas)

Tas karavanas nešė karalaitę, bet karalaitė mirė smėlio begalybėse ir liko tik naktis. Toksai yra jo pasauliui motto. Karalaitė tenai simbolizuoja šviesios jaunystės svajones, idealus ir iliuzijas, kurios žūna realybės dykumose, sukelamos mummyse neišpasakytą liūdesį ir nostalgiją. Tas pats motyvas atsikartoja "Ratelyje", kur fone vaizduojamas juodais debesim patvinęs dangus, tartum rūstaus likimo simbolis, bet kur "dainuodami eina ratelį viso kaimo subėgę vaikai". Jų spalvingi rūbeliai tarsi tik pabrėžia žmogiško džiaugsmo praeinamumą ir jo gyvenimo trapumą. Liūdnas,

jautrus ir melancholiškas yra Aistis, širdį virkdamas savo jautria styga, ir niekas šia prasme nėra jam prilygęs.

Šis aistiskas žanras šiandien mažai beatstovaujamas, gal dėlto, kad šiandien mes negalime liūdėti dėl savo asmeninių nusivylimų, regėdami tas dideles visus mus supančias problemas. Nagys kartais pasirenka panašų motyvą, bet jau kitoniškame, aktyvesniame ir kovingesniame kolorite.

Visiškai nepanašus į Aistį yra Brazdžionis, kuris, rodos, nieko asmeniškai nebeatstovauja šiandien. Jisai gvildena tautines ir religines problemas, kurios galioja ne jam vienam, bet visai tautai ar visiems tikintiesiems. Kartais atrodo, kad nesako į nieko savito, jam vienam priklauso, bet išsako bendruomenės opinią.

Niekas nėra taip pataikęs į visuomenės emocijas kaip Brazdžionis. Jis yra jų mąstysenos išraiška ir dažnai yra charakterizuojamas kaip tautos pranašas. Brazdžionis yra neabejotinai pats ryškiausias krikščioniškos ir patriotinės poezijos atstovas. Vis dėlto atrodytų, kad Brazdžionis būtų poetiškesnis, jei būtų individualesnis. Pranašas esmėje ne žmogus, skelbiant nors didelio ir naujo, kas iki tol buvo nežinoma. Brazdžionį gi būtų galima pavadinti, pripažinti ir visų žinomų idėjų primėtoju.

Anksčiau buvęs bendrų krikščioniškų idėjų įformintojas, dabar jis yra lietuviškos ir patriotizmo puoselėtojas. Jo atstovaujamos idėjos yra neabejotinai didelės ir vertingos, bet jos yra visuomenės priimtos. Brazdžionis neatranda naujų pasaulių, bet patraukia ir sugestyviai perduoda senus. Eilėraščiuose apie UNO gi, atrodo, didelis talentas yra netaislingai eikvojamas dalykams, kuriuos talentingai aprašyti vargu ar iš viso įmanoma. Dėlto kartais mums ir atrodo, kad Brazdžionis senais laikais, kai dar nebuvo pranašo skraiste apsisiautęs, buvo jaunesnis, neramesnis ir įdomesnis. Toksai jis buvo, kai aprašė purviną ir girtą mūrinių, kurio neįleidžia į bažnyčią ir kuris skundžiasi Jėzui, klausdamas kas pastatė tą bažnyčią, jei ne jis, o žmonės neįleidžia vidun jo nusidėjėlio. Šis jautrus, šiuurksčia gyvybe pulsuojantis eilėraštis yra neabejotinai vienas geriausių mūsų poezijoje.

Brazdžionį galima būtų jungti su mūsų filosofinės poezijos atstovais, prisimenant tačiau,

Birželio 15-oji

Šių metų birželio 15 sukanka penkiolika metų nuo tos dienos, kai Tarybų Sąjunga susitarusi su naciškosios Vokietijos vadais ir sulaužydama savo pačios su Lietuva padarytas sutartis, įsukė savo kariuomenei peržengti sieną ir okupuoti Lietuvą.

Nuo tos dienos iki šiol pakaitomis Lietuvos žemė yra svetimųjų mindoma. To pasekoje, vienu ar kitu būdu, Lietuvos vaikams tapo išblaškyti po visą pasaulį, po visus žemynus, po visas paralėles ir platumas. Vieni varu vejami, kiti savo valia išėjo ir iškriko po visą žemės rutulį lietuvių tautos skriaudos ir ryžto liudyti.

Okupantai nuo pereitų metų ruošiasi savaip šią sukaktį paminėti. Lietuvos komunistų partijos vadovybė ir marionetinė tarybinė vyriausybė įsakė pagaminti 30.000 tautiškų kostiumų, kad jais aprengtas jaunimas šoktų ir dainuotų okupanto aki-vaizdoje ant savo tautos laisvės ir nepriklausomybės kapo. Negana to, prie šios sukakties prjungta 160 metų caristinio rusų jungo sukaktis. Okupantai abi tas okupacijas vadina išganingiausiais mūsų tautos istorijos įvykiais.

Mes, laisvojo pasaulio lietuviai, to negalime praeiti tylomis, mes turime pakelti balsą prieš melą, šmeižtus ir smurtą. Prieš okupanto užmačius turi sukilti visi kaip vienas žmogus.

Tauta yra bendruomenė gyventi vienu visiems bendru idealu, viena bendra viltimi ir vienu visiems bendru tikėjimu.

Kad čia Brazdžionis nėra originalus mąstytojas, bet platus visuomeninkas. Jis yra sugestivus, lengvai suprantamas, žmogiškai priimamas tartum jis išsakytų jų pačių mintis menine forma. Brazdžionis yra labiausiai paveiktas šios dienos aktualių problemų ir joms gvildinti skiria didžiausią dėmesį.

Tokie yra mūsų jaunąją poeziją įtakojantys veiksniai. Kokias kryptis yra pasirinkusi naujoji lietuvių poezija ir kokie vardai atstovauja ją? Tokių srovių būtų galima atpažinti tris: 1. ramų, liaudišką, nuo žemės nutolusį žanrą, atstovaujamą Bradūno ir Meko, 2. filosofinės poezijos žanrą, kuriame ryškiausi yra Mačernio, Nagio ir Nykos-Niliūno vardai ir 3. estetizmas, atstovaujamas kraštutinę menas menui liniją, kuris žymus yra H. Radausko kūryboje.

(B. d.)

Ši liūdna sukaktis turi būti ku prašyti viso pasaulio žmonių, plačiai paminėta. Mes turime ir pareigūnų skirti įstaigose ir laisvam pasauliui parodyti tikrąjį okupanto veidą. Mes ta progą turime dar kartą priminti mūsų tautos kančias ir skriaudą. Šiemet nutarta sukaktuves paminėti sekančiu būdu: birželio 17 d. ketvirtą valandą vietos lais-

me turi dalyvauti visi lietuviai: ir tėvynėje, ir Rusijos plotuose išblaškyti tremtiniai, ir visi laisvojo pasaulio lietuviai. Be to, tą pačią minutę bus mintyse su mumis ir broliškoji Latvija ir kaimyninė Estija — tos pačios nelaimės seserys ir to paties smurto aukos.

STROH'S ALUS turi puikų skonį visiškai skirtingą!

Joks kitas Amerikos alus neturi tokio skonio kaip Stroh's nes joks kitas Amerikos alus nėra gaminamas kaip Stroh's. Stroh's yra vienintelis Amerikos alus sujungęs geriausius produktus su gaminimu ugnimi. Rezultate yra šviesesnis, lygesnis, labiau gaivinantis skonis. Pirkite dėžę dar šiandien.

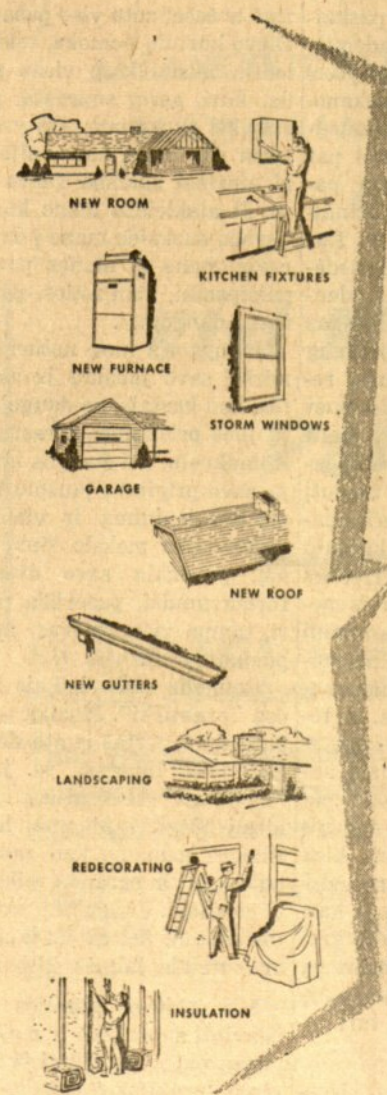
The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis!

Dabar už vietines kainas

DABAR YRA

LAIKAS PRADĖTI

NAMŲ PAGERINIMUS

Ir kai jūs planuojat pagerinimus ar taisymus savo namams, paprašykite savo tarpininką sutvarkyti jūsų finansavimą per Society Loan Planą.

Jei jis nepasiūlo Society Loan Planą, sustokite bet kurio iš 9 Society patogių skyrių ir pats susitarkite dėl paskolos!

Society for Savings
IN THE CITY OF CLEVELAND

Founded 1849

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

"Aš taip jos gailėjausi kai jos bulvės pervirė!"

Ji TIKRAI nekalba apie MATCHLESS gaso pečių

...kadangi modernus gaso pečius duoda tikslų kartį viskam, ką tik verdat. Ir karštis tuoj dingsta kai tik gasą užsukat, todėl išbėgimas per kraštus yra beveik neįmanomas.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

STUDENTŲ ŽODIS

Nr. 33

Redaguoja: L. Griškelytė, R. Mieželis ir S. Šimoliūnas. Red. adresas: 6424 Asbury Park, Detroit 28, Mich.

Nr. 33

Visuomeninės paskaitos studentams

SAULIUS ŠIMOLIŪNAS

Visuomeninės paskaitos (šiam straipsnyje nenagrinėju konkrečiai praktiniai mokslinių paskaitų) nieko neįrodo, kaip krepšinininkai nieko nelaimi. Krepšinininkai ne beprasmiškai žaidžia. Taip pat paskaitininkai ne be tikslių kalba ir jie, dažniausiai, yra puikūs oratoriai.

Kas yra visuomeninė paskaita? Yra skirtumas tarp technikos ir technologijos, metodo ir metodologijos. Vienas dalykas yra kaip įvesti kamuolį į krepšį ir kitas dalykas kaip išaiškinti kad įmestų. Vienas dalykas — kaip skaičiuoti, spręsti uždavinius, ką kiekvienas matematikos mokinių turėtų žinoti, ir kitas dalykas kaip išaiškinti skaičiams, ką kiekvienas mokytojas privalėtų mokėti. Visuomeninė paskaita, nors nebūdama jokių visuomeninių veikimų, yra tačiau visuomeninio veikimo aiškinimas. Paskaitininkas bando statyti ir atsakyti visus visuomenės liečiančius klausimus. Jų išsprendimas yra individualistinis. Todėl paskaita kaip tokia neišsprendžia jokių konkrečių visuomeninių problemų ir konfliktų, bet tik iškelia ir parodo juos.

Kodėl taip yra? Atliekamų veiksmų išaiškinimui yra daug būdų. Joks aiškinimo būdas nėra nurodytas bei apibrėžtas paties aiškinimo dalyko. Todėl čia nėra prielaidų ir išvadų sąrangos, t. y. nebūtinai tam tikros išvados turi plaukti iš tam tikrų prielaidų. Tad visuomeninė paskaita nėra operavimas su prielaidomis ir išvadomis, bet operavimas su operavimu, turinčių prielaidas ir išvadas. Ji gali remtis mokslu, menu, religija, laiko dvasia, bet ji nėra viena iš jų. Savo pobūdžiu ji priartėja prie filosofijos. Paskaitoje, lygiai kaip filosofijoje, yra paduodamas tam tikras pasaulio tvarkos įsivaizdavimas ir įvertinimas. Kiekvienas geras paskaitininkas stengsis paremti savo paskaitą objektyvesne baze, kad kitiems žmonėms jis būtų labiau suprantamas.

Kas nustato visuomeninės paskaitos sėkmingumą? Skaitau, kad jos vertė laiduoja argumentų stiprumas. Argumentų stiprumu nesuprantu retoriską efektyvumą, bet tik įžvalgos platumą ir originalumą.

Yra geriau turėti pažiūras apie pasaulį negu jų iš viso neturėti. Taip pat svarbu, kad aiškinimas neprieštarautų sau pačiam. Didelės idėjos nepradinga istorijos glūdumoje, bet per amžius švyti ir amžina ugnis Europos senose katedrose. Eitres pasaulyje ne tiek svarbu lakumas ir naujumas kaip protingumas ir gilumas. Jei yra svarbu turėti pasaulėžiūrą, lygiai svarbu, kad pasaulėžiūra neatsilikytų nuo gyvenimo. Paskaitininkai dėlto turėtų daugiau žvelgti į ateitį negu į praeitį. Juk tikslas tėra vienas ir tas pats: išvystyta studento asmenybė.

Kokia nauda iš visuomeninių paskaitų? Juk jos apie tikrovę nieko praktiškai neišaiškina. Iš jų pasaulį pažįstame tik subjektyviai, o ne objektyviai. Mokslinis įrodymas yra visuomet vienos plotmės reikalas, čia mes atokiai studijuojame kokius nors daugiau ar mažiau apibrėžtus įvykius, kai aiškinamas yra jau kelių plotmių reikalas, kuriame mes randames asmeniškai ir kuriame mes bandomė spręsti visuomenę ir mūsų gyvenimą tiesioginiai liečiančias problemas.

Čia slypi pastarojo didybė ir nelaimė. Apie sudėtingo gyvenimo viršūnes ir gelmes tegalime išsikalbėti su kitais. Visuomeninės paskaitos ir yra vienas iš svarbiausių būdų kaip susidaryti vertingas pažiūras apie pasaulio tikrovę. Iš tikro mes ne daug nežinome apie savo veiksmų priežastis, bet, turėdami pasaulėžiūrą, mes elgiamės daug nuosekliau. Žmogaus protas visko iš karto nepažįsta. Todėl mes būtinai turime kurtis pasaulėžiūrą. Tik per pasaulėžiūrą žmogus pereina iš nesąmoningumo į sąmoningumą, sakytiau net iš nekūrybingumo į kūrybingumą. Tiesa, šiandien jau turim nemažai mokslinių patirčių apie žmogaus būtį. Bet visų gyvenimo jėgų dar toli gražu nepažįstame ir jos kol kas didesnės už mūsų išmintį, kad visvien teliekame tik per savo įsitikinimus savo gyvenimo kalvius. Taip pat abejoju vien tik visuomenės idealų pasisavinimo vertingumu. Žmogus, kuris tėra savo aplinkos veidrodžiu, mano nuomone, kažka labai svarbus yra praradęs. Jis yra praradęs savo individualumą, per kurį jis yra nemarus. Jokių būdų tokį asmenybę suformavimą negalime laikyti pavyzdžiu. Toks žmogus turėtų niekuomet neskaityti visuomeninių paskaitų, nes jis tikrai neturi nieko pasakyti. Jis tėra tik sau — žmogus.

Kokio pobūdžio ir kokios vertės yra visuomeninės paskaitos lietuvių studentijoje? Buvo ir gerų ir silpnų paskaitų, skaitytų pačių studentų. Geresnės paskaitos, nors ir stipriai akademiškai bei retoriškai apvaldytos, nevisuomet parodė užtenkamą kontaktą su aktualiomis studentijos problemomis. Bet taip pat pasitaikė ir labai įžvalgių paskaitų, kurių dažniausi kaltininkai yra K. Ostrauskas, V. Kavolis, V. Vygantas, A. Sužiedėlis. Gal kartais pas kitus studentus kalbėtojus, ypač pas kolegas scholastikus, jaučiasi per daug didelis visko suprasdinimas, redukuojimas į vienus ir visuomet tuos pačius principus, nebandant pajieškoti sąryšio su kitomis pasaulėžiūromis. Taip pat truputį keistas nusistatymas, plačiai sklindęs studentijoje ir kažkaip nesąmoningai paremtas vyresnės kartos, kad visos paskaitos netinka jaunystėje; gi jaunimui tetinka sportas, šokiai, pramogos. Tokia pažiūra, žinoma, neatitinka pačios jaunystės. Ji tėra lyg ir per daug didelis jaunystės tartum nerūpestingumo suabsoliutinimas. Studentai paskaitininkai ar tik nebus patys visapusiškiausi studentai, kiek jiems tai leidžia gyvenimo sąlygos. Kalbėtojai iš vyresnės kartos studentijoje yra padarę gražų įnašą. Tik dažnai per daug kalbama apie tuos pačius dalykus. Juk jaunas žmogus turi gerą atmintį.

Gal sunkiausia kliūtis visuomeninėms paskaitoms yra Amerikos praktiškumo aplinka. Autombiliai, namai, diplomai, atostogos — nėra gyvenimo faktai, bet tik jo rėmai. Tuose asmeniško rūpesčio ir malonumo rėmuose išlaikyti kultūrą ir siekti kultūrinį laimėjimų yra lietuviško studentiško visuomeniško gyvenimo užduotis. Visuomeninės paskaitos ir yra vienas iš tiltų į lietuvių studento asmenybės platesnį išsiskleidimą.

MUZIKA MŪSŲ GYVENIME

G. KLIMAITE

"Muzika negali įskaudinti. Saulė gali mus nudeginti, maistas užnuodyti, žodžiai pasmerkti, paveikslai įžeisti; muzika negali nubausti — tik palaiminti", — pasakė Artur Schnabel. Bet ar mes tai prisimename, ar naudojames šia mūsų dvasiai suteikta palaima?

Ji atveria mums tolimiausių žmonių širdis, nuveda į praeities laikus. Bet atkeliavę į mūsų pačių užmirštus jausmų kampečius, nepalietus materialaus pasaulio, mes pajuntame daugiausia džiaugsmo. Muzika kalba mums apie jausmus, priklausančius visai žmonijai, ir mes, užmiršę kasdieninius rūpesčius, pasineriam į grynojo džiaugsmo, o dažnai ir skausmo, ritimą, kad ir su priešybių sukūriais, bet vieningą, tekantį. Todėl muzika yra tinkamiausia mūsų jausmų reiškeja. Ji nuolat gali priminti, jog yra kitas, augštesnis, tobulo grožio pasaulis. Ji gali mums atskleisti naujus takus, kur galbūt naujų jėgų surastume.

Išviršinys gyvenimas kartais mus džiugina, bet kaip dažnai jis mus apvilnia, pa juokina. Jis nepastovus. Bet gilus vidinis gyvenimas niekad neapvils — jis yra amžinas.

Muzika visuomet bus mūsų nuosirdus draugas. Ji mums padės giliau pajusti tą begalinį grožio, gėrio ilgį. Didžiojoje muzikoje mes pasijuntame esą susijungę su amžinuoju grožiu. Anot Sir Thomas Browne, "Joje yra kažko dieviško daugiau negu ausis sugauna; tai yra ieroglinė finė ir šešėliuota viso pasaulio ir Dievo kūrinų pamoka, tokia melodija ausiai kaip visas pasaulis, kuri, gerai suprasta, galėtų suteikti supratimą. Tai yra jūntama dalelė tos harmonijos, kuri amžinai skamba Dievo ausyse. Ji atskleidžia mano kūno sąnarius, suskaldo mane į dalis, išneria mane iš manęs paties ir palaipsniui, man rodo, paverčia mane dangumi".

Jaunystėje mes neturime užmiršti savo jausmų ir vaizduotės, kad kartais, po daugelio metų juos prisiminti, nerastume jų išblankusių. Jei žmogus ignoruoja savo prigimtų jausmų bei instinktų lavinimą ir vienintelį tikslu laiko mokslo žinių rinkimą, pakenkia savo dvasiniam formavimuisi, pažeidžia prigimtį, tampa vienpusiškas, netenka pusiausvyros.

Daugelis šiais laikais tariasi esą "praktiški". Muzika — užsiėmimas nevertas rimto dėmesio. Bet toks žmogus, su jo visa "naudinga" energija, yra ideali būtybė? Žinoma, jei toks žmogus nemano, kad reikia tobulėti, tai ir neranda reikalo būti idealiam. Jis galbūt patenkintas savimi, bet ar jis laimingas, ar suteikia laimės kitiems?

Visapusiškos studijos padeda išlaikyti supratimą ir meilę žmonėms, pagelbsti išlįsti iš kasdieninio "praktiško" asmens ir pereiti į tikros kultūros pasaulį. Neapleisdam šio meno, mes geriausiai galėsime padėti savo sielos vystymuisi. Ir save tobulindami, mes tinkamai pasirūpiname mylimajai Tėvynei.

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesių pabaigos!

Kanados studentai

GRAZINA ANYSAITE

Kanados studentų organizacinis gyvenimas yra gana tipiško pobūdžio. Dideliuose atstumuose išsimeję paskiri studentai iki šiol nepajėgė efektingai pasireikšti kaip organizuotas vienetas. Apitkriai, 1950 m. keliuose u-tuose studijavo tik keletas lietuvių, kurie laikui bėgant sudarė ratelius. Tie išaugo, pav. Toronte į T. L. Studentų Klubą, o Montrely į Liet. Akad. Jaunimo Sambūrį. Deja, jų veikla pasireiškėdavo vien tik savo u-to ribose. 1953 m. T. L. S. Klubas pastangomis buvo paruoštas statusas, kuri patvirtino Toronto, Montrealio ir Londono studentai. Tačiau, esant gan mažam skaičiui (apie 40-60 studentų) Sąjungos veikla daugiausia pasiliko tik ant popieriaus.

1953 m. išrinkta pirmoji valdyba, kurioje jėjo kol. G. Šernas, D. Slavinskas, A. Maurukas, K. Astravys. 1954 m. (rinkimuose dalyvaavę vien Toronto studentams) išrinkta 2-ji valdyba, kurioje jėjo kol. J. Gvildys, A. Slapšys, V. Petrusis, D. Slavinskas. Ši valdyba 1954 m. vasarą suruošė dvi studentų stovyklas šiaurinėje Ontario, netoli Georgian Bay. Be to sustiprino bendravimą su Montrealio, Londono ir Otawos studentais.

1955 m. šios valdybos dėka "Tėviškos žiburio" įsisteigė studentų skyrelis "Studentiškojo keliu", kurį redaguoja J. Gvildys, A. Banelis, Br. Vaškevičius. Skyrelis yra bapartinis, informacinio pobūdžio, neapsiribodamas viena ideologine srove ir duoda progos visiems studentams laisvai pareikšti savo nuomones bei suvaidinti ir pasidalinti mintimis.

1955 m. rinkimuose į Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybą dalyvavo ne vien Toronto, bet taipogi kitų u-tų studentai. Į šią metų valdybą išrinkti kol. A. Puzaraskas, V. Apeavičiūtė, B. Petrušytė, Br. Vaškevičius, Alg. Banelis. Išskyrus Puzaraską (ateitininkas, Mon-

trealis), paskutiniai jie yra iš Toronto ir buvę aktyvūs skautai.

Vienas iš veikliausių ir didžiausių Sąjungos skyrių yra Toronto Studentų Klubas. 1953 m. jam vadovavo J. Ansysas, Reg. Mickevičiūtė, Vikt. Grigelytė. Buvo surengtos kelios paskaitos (Dr. Šapoka, Dr. Ansysas, Dr. Gutauskas), ir be tradicinių iniciatyvų ir finis semestri viešas žiemos balius puošniame Toronto viešbutyje. Be to dvi valdybos narės dalyvavo studentų suvažiavime New Yorke. Šių metų valdyba — Pranas Gvildys, R. Mickevičiūtė, P. Stauskas ir V. Grigelytė suruošė uždara Naujų Metų sutikimą ir žiemos balių, diskusinio pobūdžio susirinkimą "Liet. papročiai tremtyje" ir Dr. Šapokos paskaitą "375 m. Vilniaus Universiteto sukaktis".

Toronte šįmet baigė: K. Manglicas (arts), R. Mickevičiūtė (arts), Pranas Gvildys (mech. inž.), Matkevičius (inž.).

Toronte paskutiniu metu labai diskutuojamas skautų akademikų įkūrimo klausimas.

Ideologinis ir politinis susiskirstymas tarp Kanados studentų, kaip jau minėta, beveik nepastebimas. Priežastis gali būti negausus skaičius arba tiesiog pasyvumas ir abejingumas. Prieš porą metų yra įsisteigę studentai ateitininkai, kurių veikla iki šiol apsiribojo tyliu veikimu tarpusavyje. Likusieji studentai — vieni priklauso tiesioginiai skautų vienetais, kiti visiškai nedalyvauja visuomeniniame darbe. Kolegos, dirbą valdyboje, neardo bendro darbo savo ideologiniais įsitikinimais ir organizaciniais interesais, ir esant mažom pajėgom tokiu būdu pajėgė išvystyti nuosirdų tarpusavio bendravimą ir reikalo supratimą.

Šių metų valdyba stengsis išlaikyti ankstyvesnį valdybų liniją, tikisi, kad atsiradęs didesnis bendradarbiavimas tarp u-tų, ir studentų skaičiai augant, pajėgs visus tvirčiau suburti į darnią Kanados studentų šeimą.

AKADEMINIAME PASAULYJE

Liet. Stud. S-gos naujoji centro valdyba pareigomis pasiskirstė: P. Joga — pirmininkas, R. Mieželis — vicepirmininkas, A. V. Dundzila ir A. Barzdukas — sekretoriai, V. Valaitis — išdininkas, B. Juodelis — šalpos reikalų tvarkytojas ir D. Valančiūtė — ryšininkė.

Balandžio mėn. 16-17 d.d. Bostono sk. surengė rytinių pakraščio liet. stud. savaitgalį. Meninėje programoje dalyvavo: I. Nikolskytė, N. Stadalninkaitė, K. Keblinskas, H. Strolia ir D. Lapinskas. Skyriui pirmininkauja A. Banevičius.

Balandžio mėn. 3 d. Liet. Stud. S-gos Urbanos sk. minėjo 50-ties metų spaudos atgavimo sukaktį. Minėjimui pritaikyta žodį tarė iš Chicago atvykęs Dr. P. Jonikas, referatą skaitė J. Končius, trumpą meninę programėlę atliko L. Širmulytė ir J. Skomantas.

Balandžio mėn. 23 d., dalyvaudant apie 40 lietuvių studentų iš Chicago, Urbanoje įvyko Pabaltiečių vakaras. Už nuotaijingą vakaro programą atsakė rengėjai: D. Valančiūtė, L. Širmulytė, J. Manelis ir K. Miškešnas. Taip pat pirmą sykį teko išgirsti R. Babicko vadovaujamą "Pancho Gonzales" orkestrą.

Liet. Stud. S-gos Chicago sk. valdyba praneša, kad š. m. birželio mėn. 17 d., naujai pastatytoje gražioje Club Mona salėje (55 ir Damen gatvių kampe) yra rengiamas iškilmingas Finis Semestri šokių vakaras. Gros puikus orkestras ir visi atsilankiusieji bus nemokamai vainkami gardžiomis vaišėmis. Vakaraugyvis studentų jėgų programėlė. Studentija bei visas Chicago jaunimas yra maloniai

kviečiami dalyvauti.

Liet. stud. klubas Illinois universitete Navy Pier išleido anglų kalba leidinį: "Lituanica Club", kuriame amerikiečiai supažindinami su lietuvių tautos kultūra ir problemomis, bei pačio klubo tikslais ir veikla. Šiam leidiniui Liet. Stud. S-gos Chicago sk. paaukoko \$25.

Liet. Stud. S-gos Los Angeles sk. gegužės mėn. 7 d. surengė puikų metinį balių. Apgailestaujama, kad visuomenė neparodė didelio susidomėjimo. Šviesos New Yorko sk. išsirinke naują valdybą iš A. Rato, R. Ošlapo, N. Mačiūnaitės, J. Jacynos ir L. Tomkutes. Pirmieji trys taip pat priklauso New Yorko Santaros skyriui.

Naujojo New Yorko šviesos sk. pirmininko A. Rato pastangomis liepos 4 d. savaitgalį rengiama šviesos stovykla YMCA Camp Talcot, prie Port Jervis, N. Y. (apie 70 mylių į šiaurės vakarus nuo New Yorko). Toje pačioje vietoje numatoma ir Santaros stovykla. Tam reikalui jau telkiamos lėšos.

Dr. Budreika skaitė New Yorko šviesiečiams paskaitą apie Amerikos ekonominius pasiekimus ir jų reikšmę mums.

New Yorko šviesiečiai sudarė komisiją iš kolegų Daunio, Pitkunio ir Birutytės Vinco Krėvės minėjimui ruošti.

Bostono studentai santaričiai balandžio mėn. 17 d. buvo surengę įspūdingą Dr. J. Girniaus paskaitą tema: "Lietuviškosios minties raida".

Liet. Stud. Santaros organizacinis sąskrydis įvyks birželio mėn. 18-19 d.d. Detroito. Visais reikalais prašoma kreiptis į Z. Rekašių (20044 Santa Rosa; Detroit 21, Mich.).

Korp! Vytis narių sąskrydis įvyks gegužės mėn. 28-29 d.d. Chicagoje. Bus aptariami organizaciniai, ideologiniai, spaudos ir kt. klausimai.

Chicago Loyolos universitete Dr. A. C. Guzauskas, Dr. J. P. Waitkus, Dr. G. A. Wiltrakis yra klinikiniai bendradarbiai chirurgijoje, Dr. D. C. Stanonis — asst. profesorius chemijoje. Visi yra Amerikos lietuviai.

V. Kavolis Harvardo universiteto politinių mokslų departamento yra pakviestas koordinuoti jų vykdomos Rytų Vokietijos studijos sociologinėje dalyje.

V. Vygantas, studijuojas U of Ill. Urbanoje, sėkmingai išlaikė doktorantinius egzaminus (preliminaries).

Western Reserve universiteto išleistame 1954-55 metų freshman rašinių rinkinyje geriausių yra patalpintas A. Tallat Kelpšos rašinys: "Infantry and I".

V. Alanto "Visuomenės Veikėjai" komedijoje, pastatytoje Detroito, vaidino studentės B. Rackaitė ir D. Racaveičiūtė.

Dr. J. Kaupas, savo turtinomis paskaitomis daug talkininkavęs studentijai, gegužės mėn. 10 d. išvyko į kariuomenę.

A. Melnikas, U of Mich. doktorantas, dėsto meną Cass Technical High School Detroito.

Balandžio mėn. 28 d. Urbanoje įvyko ASK Lituanica susirinkimas. Klubo pirmininkas S. Zubkus padarė pranešimą apie sporto šventę, įvykstančią gegužės mėn. 28-29 d.d., New Yorke.

Į New Yorką iš Waterburio persikėlė gyventi, buvęs Nepriklausomųjų Studentų Sąjūdžio Centrinio Sekretorijato narys A. Gureckas. Jis dabar įeina į Šviesos Sambūrio Vyr. Valdybą.

V. Grakauskas gavo chemijos daktaro laipsnį Ill. Inst. of Tech.

Mich. U., Ann Arbore surengtą V. Duko pastangomis lietuvių tautodailės parodą International House patalpose. Ekspozicijos paskolino V. Pauza, "Neringos" knygyno Detroito savininkas.

Detroito tautinių šokių grupė šoko Wayne U. Sarmatia klubo vakarė ir Mich. U. tautų šventėje.

A. Žemaitis, Waterburio sk. narys, vaidino U of Conn. pastatytoje vaidinime: "Wuthering Heights".

L. Janušaitytė, studijuojanti Albertus Magnus Coll. New Haven, Conn., dalyvavo užsieniečiams studentams surengtoje trijų dienų konferencijoje Jungtinėse Tautose.

D. Variakojytė yra išrinkta atstovauti Chicago Santaros sk. naujai įsisteigusioje Chicago Jaunimo Taryboje.

N. Šalkauskaitė, Liet. Stud. S-gos Chicago sk. sekretorė, yra priimta į Northwestern U. odontologijos fakultetą.

A. Stepaitis ir L. Smalenskaitė sukūrė lietuvišką šeimą.

A. Treinys išrinktas Korp! Vytis Bostono sk. pirmininku.

Dr. W. Simonis yra Hannoverio veterinarijos mokyklos docentas ir botaninio instituto direktorius. Dr. H. Naujokas yra Frankfurto (Main) universiteto profesorius ir moterų klinikos vedėjas. Abu yra Vokietijos lietuviai, gimę ir augę Vokietijoje, pasižymėję kaip mokslininkai.

Į Illinois universiteto mokslo pažangumų pasižymėjusių studentų sąrašą yra įtraukti šie liet. studentai: A. Dundzila, A. Klorė, S. Neimanas, A. Pabarčius, V. Tautvydaitė, J. Variakojis, A. Zailskas, N. Jasėnas, A. Laučius, A. Juodakis, G. Paulikas, A. Pustelnikas, J. Račkauskas, M. Tapulionytė, I. Čepėnaitė, D. Tallat-Kelpšaitė, V. Zubkutė ir D. Šalkauskaitė.

Atkreipkime dėmesį į kas savaitę spausdinamą: "The Current Digest of the Soviet Press". Redaguoja The Joint Committee on Slave Studies, 413 W. 117th St.; New York 27, N. Y. Dažnai telpa įvairių žinių ir įvertinimų apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

APLANKYKIT SAVO BAZNYČIĄ MEMORIAL DIENĄ

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

ATSILANKYKIT 10 VAL. VETERANŲ PAMALDOSE UŽ ŽUVUSIUS

HILLCREST MEMORIAL PARK CEMETERY ASSOCIATION

Aurora & Richmond Roads

Phone BE 2-0035

Aplankykite savo bažnyčią Memorial Dieną

SCOTT
5c AND 10c STORE
7036 Superior Avenue

Ruso raginimas ir lietuvių atsakymas

Rusams atsako IGNAS J. ŠEINIUS

Dagens Nyheter, Švedijos gar-
susis ir didžiausias dienraštis,
liberalinės pakraipos, tuo pa-
vadinimu įdėjo gegužės 11-tą ve-
damųjų puslapyje straipsnį su
šiuo redakciniu prierašu:

"Rusų generalmajoras N. F.
Michailov, repatriavimo komi-
teto "Grįžimui tėvynėn" ryti-
niame Berlyne pirmininkas,
paskelbė neseniai ir į Švedijoj
gyvenančius pabėgėlius iš Ry-
tų raginimą grįžti Rusijon. Į
generalmajoro Michailovo at-
sišaukimą atsako čia atviru
laišku buvęs Lietuvos atsto-
vas Ignas J. Šeinius".

Rytų Vokietijos respublikos
leidimu ir Sovietų valdžios pa-
laima sudarei Tamsta, drauge su
kitais, mažiau ar daugiau žino-
mais sovietiniais komunistais
balandžio mėnesį rytiniame Ber-
lyne komiteta, pavadintą "Grį-
žimui tėvynėn" ir pradėjai leisti
rusų kalba laikraštį tuo pat pa-
vadinimu ir tam pačiam reika-
lui. Laikraščio pirmame nume-
ryje Tamstos komitetas kreipia-
si į Vakaruose esančius pabėgė-
lius iš Rytų, ragindamas juos
susiprasti ir grįžti atgal namo.
Be kitų pabėgėlių iš Sovietų Sa-
jungos okupuotų Baltijos vals-
tybių, atsiųstas laikraštis, užda-
ram voke, ir man, mano buto ad-
resu.

Atsišaukime sakoma, kad mū-
sų daugelis beveik badauja, ne-
turi žmoniškos pastogės, o kas
žmogui svarbiausia — negauna
garbingo uždarbio. Jei kas dėl
aklo atsitiktinumo ir jaučiasi
šiandien sotus, ar dėka tūkstan-
čių gudrumų ir nušizėminių ir
būtų gavęs pastovsnį uždarbį,
niekad jis negali būti tikras
dėl savo rytojaus.

Kam jūs rūpūt? — klausia
Tamsta perimtas užuojautos.
Esa, jei kas ir parodytų mums
susidomėjimo, tai tik apskaičia-
vimu, kad mus išnaudojus pa-
tiems sunkiausiems ir patiems
niekingiausiems darbams, kad
paskum be jokio pasigailėjimo,
išmetus lauk, kaip niekam vertą
skudurą.

Jei visdėlto mūsų daug kas
abejoja grįžti atgal tėvynėn, tai
Tamstai atrodo, tas išimtinai
pareina nuo mūsų išgastavimo,
baimės. Tas baiminimasis, Tam-
sta manai, nebus kas kita, kaip
tik rezultatas kitapusatlantinės
propagandos. Sovietų Sąjungai
priešingi propagandininkai bus
mums įkauliję, kad grįžus mus
laukia elgimas kaip su nusi-
kaltėliais ir ištėrimas į sun-
kiųjų darbų stovyklas. "Netikė-
kit jiems! Tai melas!" — sušun-
ki Tamsta pasipiktinęs su savo
visu komitetu.

Jūs paliečiat mūsų giliausius
jausmus, žodžiais:

"Atminkite: Svetimas kraš-
tas, tai vistiek kaip pikta pamo-
tė. Jei ir kažin kaip prieš ją
šliaužiuotum, vistiek ji paliks
tau priešas. Tėvynė gi, tai tikra
motina. Ji supras kiekvieną ir
dovanos kiekvienam savo vai-
kui." Iškalbingai raginat jūs
mus prisiminti mūsų kūdikystės
dienas tėviškėje, mūsų skambias
daines ir žavingai atvirą mūsų
laukų tolj. Mes turėtumėm sku-
binti atgal namo, kad įsiorbus
naujai suartų dirvų gaivų kva-
pą ir įsiklausius į nenutilstantį
fabrikų mašinų užesį, kurio pa-
lakymui ir mes talkininkautu-
mėm.

Tamsta, generole, kalbi apie
tėvynę su įkvėpimu. Tik buk ge-
ras, lukterk akimirksnį. — Ar
Tamsta tikrai žinai, apie ką kal-
bi? Ar supranti, kas tai yra tė-
vynė? Leisk man suabejoti. Jūs,
sovietiniai rusai, labai norėtu-
mėt, kad mes grįžtumėm atgal
namo, bet ką darot jūs patys?
Kur esat jūs patys? Ar neturė-
jot tą komitetą įkurti Maskvoje
ar kuriam kitam neabejotinai
rusiškam mieste ir iš ten pasiųs-
ti energingą kvietimą jūsų civi-
liams ir ginkluotiems kariams

kuo greičiausiai apleisti sveti-
mus, jums nepykanta verdančius
kraštus ir su bagažu ir kariniais
pabuklais grįžti atgal namo? Juk
jūs jau nuo keliolikos metų tūk-
stančių tūkstančiais esat aptvin-
dę tris Baltijos valsybes, Len-
kiją, Rytų Vokietiją ir ištisą ei-
lę kitų kraštų net iki Juodosios
jūros ir Adriatikos. Ir vis, kaip
atrodo, visai be noro grįžti at-
gal. Ar jūsų nevilioja kvapas
savos, geroj kolchozinėj tvarko-
je įdirbtos dirvos? Nejaugi pa-
miršot savas laimingas kūdikys-
dienes tėviškėje prie daug ap-
dainuotos Volgos, tyliai tekan-
čio Dono ar didingai išsitiesusio
Uralo? Iš jūsų elgesio reikia su-
prasti, kad jums visiškai nemie-
la namie savoj tėvynėje.

Kas tikrai myli savo tėvynę ir
gyvena taikos reikalui, tas ne-
grįauna svetimų namų ir nepuo-
la svetimų kraštų. Jūs sovieti-
nai rusai, deja, pasidarėt siau-
bu visiems savo artimesniems
kaimynams. Priešingai iškilm-
gai pasirašytoms ir galiojan-
čioms sutartims, jūs įsiveržėt į
jų kraštus ir jėga įvedėt ten
santvarką, kuri — patys iš daug
kaštavusios patirties gerai žinot
— gali laikytis tik pagalba pla-
čiai išsakotos ir iki dantų gink-
luotos policinės jėgos.

Generolas tvirtini, kad karkas
baltiečių pabėgė stačiai iš išgąs-
čio, net nesusipažinę su nauja
santvarka, nesusidurę akis akin
su bolševiku.

Kai bolševikai apie birželio
15-tą 1940-tais, laužydami
Kremliaus iniciatyva su Baltijos
valstybėmis sudarytas nepuoli-
mo ir vienių į kitų vidaus reika-
lus nesikišimo sutartis, įsiveržė
mano tėvynėn, Latvijon ir Esti-
jon, nedaug kas manė, kad jie
nueis taip toli ir pasielgs taip
nežmoniškai, kaip jie pasielgė
tik po dvejetos savaitių. Todėl
tada ne tiek daug kas ir bėgo iš
savo krašto. Didysis bėgimas
prasidėjo Sovietų kariuomenei
gresiant antrą kartą užplusti,
"išlaisvinti" Baltijos valstybes.
Per vienerių metų okupaciją bu-
vo tiek gerai susipažinta su bol-
ševikine santvarka. Ji panaiki-
no tautinę ir asmeninę laisvę,
padarė galą bet kokiai laisvai
kultūrinei veiklai, pagrobė visą
tautinę ir privacią nuosavybę. Ji
reiškė įvedimą vergijos, kokia,
buvo manyta, priklausė patiems
tamsiausiems tolimos praeities
laikams. Per tuos pačius okupa-
cijos metus, Sibirian ir kitur,
baisesniu būdu nei carų tvarkos
vartota, ištremta 150,000 nekalti-
jų žmonių, lietuvių, latvių, estų,
vyrų, moterų, vaikų ir senelių iš
visų visuomenės sluogsnų, apie
kuriuos daugiau nieko nebuvo ir
girdėt. Ar reikia tada stebėtis,
kad dabar emė bėgti visi, kas tik
pajėgė ar suspėjo, nežiūrint bol-
ševikinių lėktuvų ir karo laivų
Baltijos jūroje persekiojančios
ugnies?

Teisybė, kad mūsų daugumai
ne visai lengva svetimam kraš-
te tarp svetimų žmonių. Gal ne
tiek materialiai, kiek psichiniu,
dvasiniu požiūriu. Žinia, kad
anksčiau pasigerėtiną pažangą
dariusi tėvynė dabar surakinta
bolševikinio policinio teroro, vi-
siškai nuteriota ir hermetiškai
izoliuota nuo pasaulio, kankina

mus ir slegia dieną ir naktį.

Mes žinom iš naujų pabėgėlių,
kad mūsų laukuose daugiau ne-
girdėt linksmų darbo dainų.
Juos, kaip miestelius ir miestus,
gaubia baisi tylą. Ji nutruksta
tik naktinėms baudžiamoms eks-
pedicijoms atsilankant, kurios
pasiima "laisvanorius" Kazaks-
tano kanalams ar Vorkutos šiau-
rės tamsioje anglims kasti. Nau-
jai suartos dirvos Lietuvoj, Lat-
vijoj ir Estijoj daugiau beveik
nekepieja, — neperdedant gali-
ma pasakyti, kad jos persunktos
asaru, taip, ir kraujo.

Niekas mūsų svetur nelaukė,
niekas nebuvo pasiruošęs mus
priimti, kaip ir mes nebuvom
pasiruošę bėgti, o mūsų gi at-
sirasta tokiomis masėmis, tiek
daug! Bet suprasta, kad mes ne-
galim grįžti atgal, dar ne. Visam
laisvam pasaulyje mums suteik-
ta, kaip ir dabar dar teikiama,
daug pagalbos. Labai daug kas
padaryta, kad sušvelnintus mūsų
materialinį ir dvasinį vargą.

Faktas, kad laisvasis pasaulis
tiek gerai mus suprato, suteikė
tiek pagalbos ir parodė tiek
užuojautos nustojus mums lais-
vės, visa tai stiprina mūsų viltį,
kad žmonijos solidarumas paga-
liau nugalės sauvale ir smurtą.

Jūs, sovietiniai rusai, galėtu-
mėt paskubinti naują eigą šia
kryptimi ir prisidėti prie pasi-
tikėjimo atitaisymo tarp tautų
ir valstybių. Jūs galėtumėt tai
padaryti patys pirmieji, grįžda-
mi atgal namo jūsų pačių tėvy-
nėn. Tai darydami jūs geriau-
siai įrodytumėt, kad jūsų kalbos
apie tautų laisvę, pasaulinę tai-
ką ir žmonijos pažangą nėra tik
taip sau tušti žodžiai. Laisvę
atgavusios Baltijos valstybės,
reikia manyti, būtų tarp pirmų,
kurių su jūsų kraštu atgai-
vintų geros kaimynystės santy-
kius.

Grįžti atgal dabar, esamomis
sąlygomis, mes nemanom. Mes
nenorim sudaryti vergų papildą
nei jūsų kolhozams, nei jūsų ka-
sykloms, nei jūsų ginklavimosi
pramonei. Atpratinti mus nuo
laisvės išsiilgimo jums nepavy-
ko, ir niekad nepavyks.

JŪS RASITE DAUGYBĘ PROGŲ

Namų ruošos reikmenų, baldų,
medžiagų, sidabro indų, drabu-
žių, žaislų, daržo įrankių, kailių,
golfo komplektų, naujų ar nau-
dotų prekių, su mažais netikslu-
mais.

MASONIC HALL
3615 Elclid Ave.
DIDŽIULIS
PARDAVIMAS
JUNE 1, 2, 3

VALANDOS:
Birželio 1 — 6 val. v. iki 10 val.
Birželio 2 — 10 v. ryto iki 10 v. v.
Birželio 3 — 10 v. ryto iki 5 v. v.

Rengia:
The Temple Women's Associa-
tion... Padavimo pelnas padės
pabaigti Clevelando Silver Park.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALAI

Brangūs tautiečiai!

Vasario 16 gimnazijos gyvy-
binių interesų verčiami įkurdin-
ti ją nuosavose patalpose, ačiū
mūsų tautiečių laisvame pasau-
lyje nuosirdžiai paramai mes
gana sparčiu žingsniu artėjame
prie užsibrėžto tikslo pilnutinio
įgyvendinimo. Š. m. balandžio
mėn. 1 dienai buvo belikę sko-
los už įgytus gimnazijai namus
DM 55.000 ir pagal Tarybos pri-
imtą sąmatą trūko dar DM 30-
000 namams įrengti, inventoriumi
įsigyti ir kitoms būtinoms išlai-
doms padengti.

Nors pagal pirkimo sutartį li-
kusios už namus skolos mokėji-
mo terminas yra š. m. spalio
mėn. 1 d., lėšų taupymo sumeti-
mais būtų gera ją išmokėti die-
nai greičiau, nes procentai die-
na iš dienos didina mūsų įsipa-
reigojimų našta. Tad dar kartą
kviečiame visus tautiečius pa-
gelbėti, kad gimnazijos namų
vąjus artimiausiu laiku galėtų
būti sėkmingai užbaigtas. Dė-
kodami visiems gimnazijos na-
mų vąjaus talkininkams už iki-
šiolinį pasiaukojimą ir paramą,
prašome ir toliau nesudėti ran-
kų, kol darbas iki galo dar ne-
atliktas.

Tautiečiai, visi pagal išgales
aukokime šiam svarbiam mūsų
tautos ateities reikalui. Tebū-
nie mums pavyzdžiu kad ir Izi-
dorius Vaičekauskis, kuris šio-
mis dienomis paaukojo Vasario
16 Gimnazijos Namų Fondui
300.00 dolerių. Niekeno nemoks-
lintas, jaunas iš Lietuvos išvy-
kęs, visą savo ilgą amžių sun-
kiai dirbęs, 80 metų sukakties
proga jis iš savo sutaupų skiria
šią stambiają auką tam, kad jau-
noji mūsų karta turėtų geres-
nės sąlygas ruoštis gyvenimui,
o pasiruošusi, galėtų daugiau
nuveikti Lietuvos labui. Jei gra-
žiu Izidoriaus Vaičekauskio pa-
vyzdžiu sekdamas kiekvienas iš

mūsų paskirs Gimnazijos Namų
Fondui nors mažą dalį jo įnašo,
trūkstamas lėšas lengvai sukel-
sime.

Aukos Vasario 16 gimnazijos
namams prašome siųsti kaip
kam patogiau: organizacijoms,
kurios talkininkauja rinkdamos
aukas, Vasario 16 gimnazijai
remti komitetams, kur tokie yra,
tiesiai gimnazijos namų sąskai-
ton Vokietijoje antrašu: Badi-
sche Bank, Mannheim, Litau-
isches Zentralkomitee, Sonder-
konto Gymnasium arba čekiais
bei pašto perlaidomis adresu:
Litauisches Zentralkomitee,
(17a) Weinheim/Bergstr., Post-
fach 233.

P. L. B.
Vokietijos Krašto Valdyba

PRIEŠ DECORATION DIENĄ PARDAVIMAS

1954 CHEVROLET
BEL AIR 4-DOOR SEDAN
Powerglide, radio, heater. \$1595
Loaded with extras ..

1954 PONTIAC
CHIEFTAIN, DELUXE
4-Door Sedan, 9000
actual miles. Beautiful
condition \$1895

1953 FORD
DELUXE 2-DOOR
2-tone, heater.
Good condition \$1095

1953 CHEVROLET
2-DOOR DELUXE
2-tone, heater.
Turn signals \$995

1950 PONTIAC
CONVERTIBLE
Radio, heater.
Hydramatic, whitewalls ... \$595

1951 BEL AIR
POWERGLIDE
Radio, heater, whitewalls.
Black and
moonlite cream. \$795

1953 MERCURY
MONTEREY
Station Wagon.
Radio, heater. Only \$1495

1951 FORD
CONVERTIBLE
Radio, heater.
Fordomatic \$695

1950 BUICK
RIVIERA
4-Door Sedan, Radio,
heater. "Dynaflow" \$395

1952 CHEVROLET
DELUXE SPORT COUPE
Radio, heater. Very
clean. One owner.
2-tone blue \$795

1951 CHEVROLET
1½-TON 12-FT. STAKE
Good tires, heater
Mechanically. OK \$695

1950 CHEVROLET
¾-TON STAKE
Good
condition \$445

ALL LATE MODEL CARS CARRY OUR STANDARD WARRANTY.
FINANCING ARRANGED QUICKLY TO SUIT YOUR BUDGET.
JOSU SENESNE MASINA GALI ATSTOVAUTI IMOKĖJIMA, NORS IR REIKTŲ PRIMOKĖTI.

DON McCULLAGH
GE. 1-7064 1258 E. 105th at SUPERIOR

Cleveland's Newest Chevrolet Dealer

APLANKYKIT SAVO BAŽNYČIĄ MEMORIAL DIENĄ

Visi Moderniniai Patogumai

AR JUMS VISADA pririekia šveisti savo toiletą kada
pasitaiko atsilankyti svečių, prieš jų atvykimą?

Tam patogus pagalbininkas šiadien yra SANI-FLUSH,
geriausias disinfektantinis toiletų įtalpos valytojas. Jis
toks moderninis kaip ši minuta.

SANI-FLUSH išvalys jūsų toiletų įtalpą chemikališkai,
prašalins plėtmus ir nešvarias susidėjusias gliaumes, už-
tikrins toiletų įtalpą visai švarią, taipgi prašalins viso-
kius kvapus, o tam nereikia pridėti jokio darbo.

Visiškai saugus visokioms toiletų sistemoms. Veikia
minkštame ar kietame vandenyje.

PARSIDUODA visur dviejuose patogiuose didumuose.
BANDYKIT mūsų išdirbamą MEL'O CLEANER ir van-
dams minkštytoją, tinka voniai, virtuvei ir skalbyklai.

The Hygienic Products Co.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

MANO SIELOJ SIANDIEN SVENTĖ...

Tokioje nuotaikoje buvo clevelandiečiai ir svečiai, atvykę iš kitų kolonijų į Severance salę, kur Čiurlionio ansamblis ir Alfonsas Mikulskis minėjo savo darbo suaktis.

Čia noriu pareikšti kelias palaidas mintis apie čiurlioniečius, dainaviečius, ir kai kurias dainas bei dainininkus.

Jei Čiurlionio ansamblis nebūtų Clevelande įsikūręs, nėra abejojimo, clevelandiečiai jį būtų kvietę čia dainuoti. Ir galbūt didesni clevelandiečių būriai suėitų į ansamblio koncertą, negu kad dabar sueina; dabar čiurlioniečių neskaito svečiai. Ar gal reiktų daryti kitą spėliojimą: gal tik tiek Clevelande turim lietuvių, kurie įsipareigoję remti savo kultūrą, meną, dainą, muziką. Visi kiti yra tik paprasti stabai, kuriuos niekas nevilioja.

Čiurlionio ansamblis skaitosi mūsų, bet jam talkininkavęs minėjime kitas didelis, gerai išlavintas Stepo Sodeikos vadovaujamas Dainavos ansamblis iš Chicago, sudarė nepaprastai įspūdingą vaizdą. Pabaigoj, kada scenoje buvo virš 150 marguojančių tautiškuose rūbuose merginų ir vyrų, geroje sutartinėje dainavo parinktas dainas ir baigė "Lietuviai esame mes gimę" — nuotaika buvo didinga.

Ne pirmas, bet ir ne paskutinis, toks didelis bendras Amerikos lietuvių choras. Greta paprastų didesnių kolonijų, specialiai rengtų dainos švenčių ar parapijų iškilų, Amerikos lietuvių seniau turėjo didelių chorų: 1933 metais Chicago's Šimtmečio Progreso Parodoje Lietuvių Dienos programoje, vėliau, 1939 metais New Yorko Pasaulinėje Parodoje, taip pat Lietuvių Dienos programoje. Dideli paskirų kolonijų chorai buvo Chicago's Birutės, Brooklyno Operetės, Bostono Gabijos, kuriems vadovavo komp. Mikas Petrauskas, komp. Stasys Šimkus ir kt.

Iš akių man ir šiandien neišdyla 1928 metų vasaros vaizdas Kaune, Dainos šventėje, kur tikrai milžiniška minia dainininkų, iš visos Lietuvos, išpildė Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukakties iškilnių programą. Tokio didelio lietuvių choro tikrai, galiu sakyti, jau savo amžiuje nematysiu.

Su Dainavos ansamblio vadovu Stepu Sodeika, nors niekad nebuvęs pažįstamas, jaučiausi kaip artimas, nes gerai pažinojau jo vyresnį brolį, Antaną, kuris anais laikais vargonininkavo Scrantono lietuvių parapijoje. Buvo geras dainininkas ir vadovavo dideliui chorui. Lietuvai įkurus operą, Antanas Sodeika buvo pakviestas į Kauną, kur sekmingai operoje darbavosi. Stepą Sodeiką pažino mano žmona kaip lituanistikos kursų vedėją, į kuriuos ji buvo įstojusi, kada 1938 metais — Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties proga — užsienio svečiams buvo suręsta lituanistikos kursai Palangoje ir paskui ekskursija po Lietuvą.

Kitos 25 metų sukaktys

Be A. Mikulskio sukakties, noriu priminti kelias kitas 25 metų sukaktis. Pradėsim nuo Severance salės.

Clevelando kapitalistas Severance, prisidėdamas prie šio miesto kultūrinių pastangų, savo pinigais pastatė ir padovanojo miestui savo vardu pavadintą auditoriją, skirtą Clevelando Simfoniniam orkestrui. 1930 metais Severance, Amerikos ekonominės krizės parbloktas, liko gyventi tik garaže. Taip jo turtai buvo nušauti.

Antra sukaktis — tai kompozitoriaus Juozo Žilevičiaus Vytauto Didžiojo Kantatai. Praėjo

25 metai nuo to laiko kai J. Žilevičius, Kantatą išleides, prišuntęs Dirvos redakcijai supažindino mane su jos turiniu. Bet tik dabar, ačiū Dainavai ir Sodeikai, teko tą kūrinių išgirsti išpildant. Gerai išlavinto choro Kantatos sudainavimas tiesiog sužavėjo mane.

Trečia 25 metų sukaktis? Ar atsiminsit? Tai buvo Lietuvoje, ko aš nemačiau, bet tada Lietuvoje, 1930 metais, gyvenot daugelis ir turėjot progos joje dalyvauti, kaip kurie ir žymiose pareigose. Tai buvo Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukakties metas, didelių iškilnių metas, kada aplink visą Lietuvą buvo nešamas Vytauto paveikslas. Ir daugelis jį nešet jūs patys.

Mums patriotams Amerikos lietuviams, žinant apie tas iškilmes, malonu buvo, kad kylanti mūsų tauta naujais darbais iš praeities stiprybę semia. Klausant Kantatos mintimis persikėliau į tas dideles Lietuvos iškilmes prieš 25 metus.

Tokia stiprybė dabar dar labiau reikalinga Lietuvai atsiderus svetimo grobio naguose, jos vaikams išsiblaškius po visas pasaulio dalis.

Klaidos dainose

Mūsų kompozitoriai kartais sukuria muziką pasirinktiems eilėraščiams, kurių žodžiai neatitinka lietuvių dvasios, kurie turėtų būti vengiami.

Prieš 25 metus komp. Antanas Vanagaitis pasirinko Seirijų Juozo eilėraščių "Plaukia Nemunėlis", į kurį suplaukia ir Vilija, atnešdama nuo Vilniaus, mūsų tautos širdies, liūdnas žinias visai Lietuvai. Dainos pabaiga tokia:

"Skundžiasi ant lenkų už jų žiaurumus, Sako, kad ištautint nor' jie mus visus. Visą net Lietuvą, sako nor' praryt Ir žiauriau kaip caras tautą mūsų valdyti!"

Populiarus buvo Vanagaitis ir jo ansamblukas. Plačiai po mūsų kolonijas važinėdami, tą lietuvių širdžiai malonią melodiją dainuodami, baigdavo tais žodžiais, ir mes trukšmingai plovom, lyg reikšdami didžiausį džiaugsmą, kad lenkai žiauriau negu caras nori mūsų tautą valdyti....

Patariu Vanagaičiui tą klaidą atitaisyti ir jis dadėjo tokią pabaigą:

"Lietuviai, atbuskim, reik į kovą stot! Reikia mums nuo lenkų Vilnių išvaduot. Atvaduot sostinę — Širdį Lietuvos, Išvaduot mūs brolius iš po Lenkijos!"

Dabar, dviejų ansamblių choro viena daina, J. Žilevičiaus, "Pabuskim iš miego", taip pat mūsų ausiai negeistina skamba, kur labai iškilmingai, lietuviai šaukia — "Mes amžius vergavom! Mes amžius vergavom!"

Tų žodžių kūrėjas, man nežinomas, ne visiškai susipažinęs su savo tautos istorija, klaidą daro kaip ir daugelis mūsų kalbėtojų, savo jaudinančiose kalbose kartodami: — "mūsų tauta amžius vergavo svetimiešius". Mes amžius buvom didi ir galinga tauta, kitus valdėm! Jeigu kalbėti apie buvimą vergų po Rusiją, tai buvo ne amžiai, tik 120 metų. Tuo visu laikotarpiu lietuviai kovoję prieš rusus, ir ta kova davė vaisius — Nepriklausomybę 1918 metais. Užmigus, vergų tauta nebūtų nei kovojusi nei iškovojusi nieko. Jeigu kaip kurie ir snaudė, ir nekovojo, jie nebuvo visos tautos padėties reiškejai. Kiti nori išvesti, kad lietuviai vergavo lenkams, kadangi su lenkais susibendrinę dalinosi ka-

Kario gegužinė

LS Ramovės Clevelando skyrus, gegužės 29 d. 2 val. p. p. O. ir Ed. Karnėnų ūkyje, 6575 Richmond Rd., Bedford, Ohio, ruošia tradicinę Kario gegužinę, tikslu paremti lietuvių karių žurnalą Karį.

Gegužinės metu bus: Kario parodėlė, kurioje pamatysite dar laisvoje Lietuvoje išleistus Kario numerius ir paskutiniųjų laikų kompleksus. Šį parodėlę bus daug gausesnė ir įdomesnė už praeitų metų.

Jaunimui ruošiamos varžybos, šūkiu — Pažink Lietuvos laisvės kovas ir jos kovotojus.

Jaunuoliai, šia tema pasikalbėkit su savo tėveliais ir pasižiūrėk to laikų foto albumus.

Komiškas sportas ir kitos linksmos pramogėlės, skirtos tik jaunimui.

Gausi loterija, kurioje be įvairių laimėjimų bus dar 10 Kario prenumeratų.

Gausus bufetas su skaniais užkandžiais bei vėsinančiais ir gaivinančiais gėrimais.

Dalyvaus lietuvių radijo klubo vadovas Juozas Stempužis, kuris kaip ir pernai, savo vyksiu sąmoju prisidės prie dalyvaujančių nuotaikos pajvairinimo.

Šokiai, grojant lietuviškai muzikai, gražioje aplinkoje ir griname ore bus linksmi ir smagūs.

Moksleiviams įėjimas laisvas.

Visi ramovėnai maloniai kviečiami, visus savo bičiulius, pažįstamus bei visą lietuvių visuomenę dalyvauti tradicinėje Kario gegužinėje ir sezono atidaryme. Ir liekame visiems dėkingi mūs pastangas parėmusiems ir remiantiems.

L. S. Ramovės V-ba

Skautų sekmadienis

Pereitą sekmadienį didelis būrys skautų, jų tėvų, bičiulių ir jaunimo susirinko Brecksville parke praleisti popietės, kuri praėjo žaidžiant ir sportuojant. Tėvai ir bičiuliai pavaišino skautus užkandžiais ir ledais. Ypačiai skautai dėkingi vaišingai dr. Vaitėno šeimai. Iškyla truko iki vėlaus vakaro. Visi dalyviai grįžo nepaprastai geroje nuotaikoje.

Skautų tuntas yra numatęs vasaros metu suruošti daugiau iškilų skautams ir visuomenei.

Clevelando muzikos ir šokių festivalyje dainuos mūsų kolonijos dainininkė Aldona Stempužienė. Festivalis įvyks birželio mėn. 18 d. Arenoj.

Apie Aldoną Stempužienę sveikinkalbiams laikraščiams ir Clevelando didžiajai spaudai rengėjai išsiuntinėjo gražų atsiliepimą, kaip apie dainininkę lietuvaite pabėgusią nuo komunistinio teroro.

ralliais, kurie daugumoje vis tik buvo lietuviai. Bendroje "respublikoje" su lenkais visada ėjo didžiausios kovos dėl savo tautos interesų. Visais laikais kovinga, ne vergo dvasia. Ir žodžiai apie vergavimą privalo būti iš dainų ir iš kitų kalbų metami laukan.

Dr. K. Pautienius nupirko laivą

Bandomasis neregistruotų skautų susitikimas įvyko šeštadienį, kultūriniuose darželiuose, gi šį sekmadienį įvyko jau daug didesnio masto išvyka padaryta su skautų tėvais Forst Hill parkuose.

Tą pat sekmadienį daliai skautų tėvų buvo parodytas Dr. Pautieniaus nupirktas jūrų skautams laivas "Palanga".

Laivas pervestas per visus registracinius formalumus ir maždaug ties E. 40 gatv. pastatytas didžiųjų jachtų uoste plaukiojimai. Atvažiuavę prie klubo radosme gražų būrį lietuvių jūrų skautų, kurie nepernai būvę praregistruoti prie amerikiečių jūrų skautų, o dabar iš ten išstojo ir pasivadinę Baltijos Būdžiai, plaukiojį su laivu "Palanga".

Pareiškus tėvams norą išbandyti laivą, laivo kap. skaut. Jarašiūnas su draugais per keletą minučių išvedė "Palangą" už uosto vartų ir čia išjungus motorą vien būrių pagalba pademonstravo sukinius ir ėjimo kryptis.

Laivas apie 36 pėd. ilgio, vien kabinoje gali sėdėti dešimt asmenų. Išvaizda ir forma laivas tikrai gražus.

Jūrų skautų džiaugsmas visiems suprantamas, o Dr. Pautieniu priklauso padėka.

Patark ir kaimynui,
kad prenumeruotų
DIRVA

Skautų tunto vadovybė

Clevelando Lietuvių Skautų Tunto vadovybė sudaro vienų vadovai ir tunto vadijos nariai. Įvairiais skautiškais reikalais prašoma kreiptis į atitinkamus asmenis.

Tuntininkas pschn. Vyt. Kamantas — 1323 Russell Rd., UT 1-4227.

Tuntininko pavad. pschn. R. Bajoraitis — 685 E. 118 St., PO 1-6740.

Tunto adjutantas s. v. v. sl. R. Minkūnas — 953 Maud Ave., EN 1-5029.

Tunto išdininkas jūrų sktn. Vl. Petukauskas — 1234 E. 89 St., RA 1-1435.

Tunto spaudos reikalų ved. sktn. G. Juškėnas — 1374 E. 94

St., SW 5-5726.

Skautininkų ramovės seniūnas v. sktn. Pr. Karalius — 1438 Ansel Rd., RA 1-4294.

DLK Vytauto dr-vės v. sktn. V. Šenbergas — 1259 E. 124 St., GL 1-0188.

DLK Kęstučio dr-vės dr-kas pschn. Vl. Bacevičius — 1417 E. 65 St., HE 1-6743.

Kap. St. Dariaus laivo vadas vyr. valt. Pr. Petraitis — 422 E. 123 St., GL 1-2350.

Skautų vyčių S. Daukanto būrelis vadas s. v. psl. A. Muliolis — 1233 E. 87 St., SW 1-5287.

Tunto vadijos narys v. sktn. V. Kizlaitis — 1272 E. 71 St.

Tunto vadijos narys pschn. K. Pažemėnas — 767 E. 90 St., GL 1-7396.

Arklių lenktynės

Siandiena prasideda Thistle Down arklių lenktynės, kuriose dalyvaus arkliai iš Chicago, Detroito, New Yorko ir kitų miestų. Dovanų skaičius ir vertė vis yra keliama, tad, atrodo, šis sezonas (geg. 26 — liepos 15) bus gana įdomus.

Imtynės

Kiekvieną ketvirtadienį vakare Cloverleaf Outdoor Drive-In Arenoj, turinčioj virš 5000 vietų, įvyks imtynės 8:30 val. v., po kurių visi galės pamatyti filmą iš savo mašinų.

**DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!**

KAIP UŽSITIKRINTI PENSIJĄ VISAM GYVENIMUI!

Vytautas Pašakarnis

Nesvarbu kiek uždirbate dabar — daug ar mažai! Phoenix Mutual Pensijų Planas tiks Jūsų reikalui ir prisitaikys prie Tamstos ūdarbio.

Jeigu įsijungsite į Pensijų Planą — turėsite garantuotas mėnesines pajamas nuo 10 ligi 200 dolerių arba daugiau.

Pensija pradeda mokėti kai sulaukiate 55, 60, 65 arba 70 metų. Parašykite arba patefonuokite man ir Phoenix Mutual prisius Tamstai iliustruotą knygą apie Pensijų Planą ir kokiomis sąlygomis galima jį pradėti. Jokia mokesčio ar įsipareigojimo nėra.

VYTAUTAS PAŠAKARNIS

2000 B. F. KEITH BUILDING, TEL. CH 1-0724
ARBA VAKARAIS

EN 1-7770

PHOENIX MUTUAL LIFE INSURANCE CO.
of HARTFORD, CONNECTICUT

VYTAUTAS PAŠAKARNIS

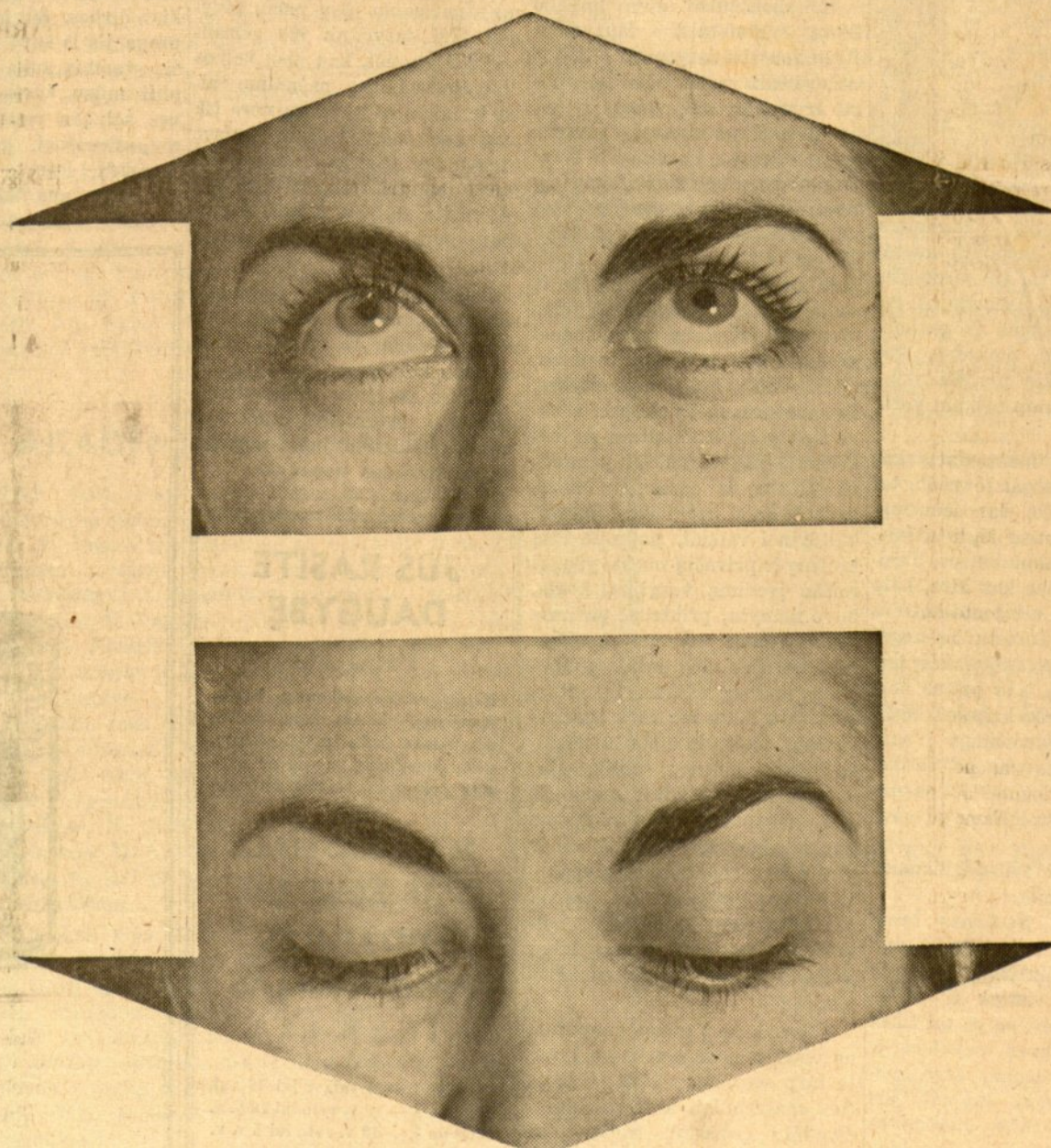
2000 B. F. KEITH BLDG., CLEVELAND, OHIO
Prašau prisigsti nemokamai iliustruotą knygą apie Phoenix Mutual Pensijų Planą.

Pavardė

Adresas

Telefonas

PRAGYVENIMO KAINA

ELEKTROS KAINA

PATIKRINKIM KAS ATSITIKO. Nuo 1939 m. kainos kilo — kilo — ir KILO! Bet elektros kaina nuėjo žemyn — žemyn — ŽEMYN!

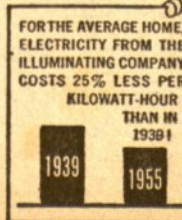
Šiandien, Illuminating Company klientas moka 25% mažiau už kilovatą valandą elektros negu 1939 m., nors pragyvenimo kaina nuo to meto beveik padvigubėjo! Atsižvelgiant į kitų prekių ir patarnavimo kylančias kainas, tas padaro elek-

lą šiandienos geresnio gyvenimo geriausiu pirkinium.

The Illuminating Company galėjo sumažinti jūsų elektros kainą dėl dviejų priežasčių. (1) Jūs naudojate daugiau elektros negu anksčiau. Kaip ir su kitomis prekėmis, jūs sutaupot pirkdami elektrą didesniais kiekiais. Kaina už vienetą yra žemesnė, nors bendra elektros kainos saskaita ir yra kiek didesnė. (2) The Illuminating Company visą

laiką kelia savo metodų ir įrengimų veiklos lygį.

Rezultatas tas, kad elektra, kurią perkate iš Illuminating Company, yra didžiausias sutaupymas iš viso namų išlaidų sąrašo.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Clevelande ir APYLINKĖSE

Padėka JAV prezidentui

Clevelando Apyl. Bendruomenės V-ba praneša, kad su Tamsų parašais JAV Prezidentui pasiųstas sekancio turinio raštas:

Pone Prezidente,

Visas laisvasis pasaulis ir ypatingai laisvę pamilę demokratinių JAV gyventojai su giliu susirūpinimu patyrė apie Sovietų Sąjungos siekimą, rengiant taikos sutartį su Austrija, jėga gražinti į sovietų užimtas sritis apie 30,000 pabėgėlių, šiuo metu gyvenančių Austrijoje ir sovietų laikomų SSSR piliečių.

Sovietai buvo priversti atsisakyti įvykdyti šį neteisėtą planą tik pasipriešinus Jungtinėms Amerikos Valstybėms, D. Britanijai ir Prancūzijai.

Mes, žemiau pasirašę Clevelando m., Ohio, lietuviai gyventojai šiuo norime Jums, Pone Prezidente, pareikšti nuoširdžią padėką už parodytą kietą laisvės ir žmoniškumo principų gynimą ir už Austrijos pabėgėlių išgelbėjimą iš žiauraus komunizmo grėsiančių nasrų.

Lankys mirusiųjų kapus

LS Ramovės Clevelando skyriaus gegužės 30 d. — Memorial Day, savo mirusių narių kapus lankys šia tvarka:

10 val. šv. Jurgio bažnyčioje gedulingos pamaldos už mirusiųjų vėles. Drauge ir vietos lietuvių veteranų posto pamaldos.

Atsižvelgiant į Memorial Day judėjimą kapinėse, prašome velionių šeimas 1:30 val. susirinkti prie Lietuvių svetainės. Iš čia drauge vyksime į kapines.

Po pagerbimo mirusiųjų Kalvarijos kapinėse, ramovėnų vyksta į mauzoliejų prie a. a. Lietuvos Prezidento Antano Smetonos karsto. Ten bus padedamos gėlės ir vainikai.

L. S. Ramovės V-ba

Aldonos Tamošaitės vestuvės

Dr. S. Tamošaičių dukters Aldonos vestuvės įvyksta pirmadienį, gegužės 30. Ji baigia medicinos mokslą Philadelphiaje ir vestuvėms grįžta į Clevelandą. Po vestuvių pradeda praktiką ligoninėje.

Jos būsimas vyras William M. Lyon, iš Wickliffe, yra odontologijos studentas, po vestuvių išėjęs kariuomenėn.

Vestuvių apeigos bus protestantų Epiphany bažnyčioje, Lake Shore Blvd., Euclid.

Daktaras Tamošaitis dar nepasveikęs, į vestuves negalės atvykti. Atvažiuoja ponia Tamošaitienė su savo motina. Vestuvėse dalyvaus ir Aldonos jaunesnė sesuo, kuri Clevelande studijuoja slaugės mokslus.

Aldonos vestuvės vyks iš Karpų namų, 345 E. 222nd St., kur apsisito ir jos motina, atvykusi į vestuves.

Douvan-Čiurlionytė

išvyksta ilgesnėn kelionėn į Europą. Aplankys Angliją, Vokietiją, Šveicariją, Italiją ir kitus kraštus. Kelionėje išbus 5 mėnesius. Į Clevelandą grįš tik ateinančių rudenį.

Neringietės į Chicago

Tuntininkė, draugininkė, skiltininkė ir vyresnė skautė, per ateinančią savaitę, vyksta į vyr. skaučių sąskrydį Chicagon.

Moteryų Sąjungos 36 kuopos

vėliavos šventinimo iškilmės įvyksta šį sekmadienį — gegužės 29 d., 10 val. ryto Naujosios parapijos bažnyčioje. Po pamaldų parapijos salėje pietūs. Įėjimas \$1.25. Kviečiama lietuvių visuomenė gausiai dalyvauti šiose lietuviškose iškilmėse.

Lietuvių diena

Trečioji lietuvių bendruomenės rengiama Lietuvių diena įvyks birželio 19 d. pernykštėje vietoj 25000 Euclid Ave. Programoj "Joninių pavakarys", papročių, dainų, tautinių žaidimų ir šokių, pasakojimų pynė. Į ją įeis L. Sagio rengiami žilvitis, Sadutė, Alg. Bielskai mokomos dainos Anoj pusėj Nemunėlio, Eisiu girion pavaikščioti ir kt. Į Lietuvių dienos programą taip pat įeina jaunimo sporto žaidynės.

Mokslų metų baigimas

Lituanistinė vysk. Valančiaus mokykla mokslo metus baigia birželio 5 d. Iškilmės įvyks šv. Jurgio parapijos salėje po lietuviškos sumos. Bus suvaizdintas A. Nakaitės vaizdelis, įteikti pažymėjimai ir kt. Šiemet 8 mokiniai gaus taip pat ir mokyklos baigimo atestatus. Į mokyklos mokslo metų baigimo iškilmes mokykla kviečia taip pat mokinių tėvus, rėmėjus, bičiulius ir visą lietuvių visuomenę.

Išnuomojami 5 kambariai

dviems asmenims su baldais už nedidelį atlyginimą. Bendra virtuvė.

6211 Linwood Ave.

"Neringos" skaučių tunto stovyklavimas

Visos skautės iki 14 metų stovyklaus prie Clevelando 2 savaites. Stovyklos vieta ta pati, kaip ir pernai, laikas arba tuojuo po mokslo metų užbaigimo, ar po liepos 4-tos.

Stovyklos viršininkė pasktn. S. Juodvalkytė, pavaduotoja akad. N. Kersnauskaitė, virtuvės vadovės vyr. skautės.

Skautės nuo 14 metų, nuo liepos 23 iki 2 rugpjūčio, vyksta į Kanadą prie Toronto į lietuvių skaučių stovyklą.

Vyresnės skautės stovyklaus 2-3-4 d. liepos mėn. ruošiamoje akademikių stovykloje prie Clevelando.

Skiltininkių kursai

Vyresnėms skautėms, draugininkėms ir skiltininkėms įsteigti skiltininkių kursai. Kursams vadovauja vyr. sktn. N. Barniškaitė. Kursų tikslas: duoti kuo daugiausia medžiagos iš lituanistinių dalykų parodant kaip tą praversti įdomiau suėgose. Suėigos vyksta skaučių būkle, sekmadieniais, tuoj po mišių.

JUMS GERI NAMAI

ir su mažais įmokėjimais.

E. 120 — St. Clair 3 miegamųjų, gaso šildymas, garažas.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

PAGE REALTY CO.

BŪSIMIEJI NAMŲ SAVININKAI!

I. Įsidėmėkite šiuos faktus prieš perkdami namus:

- Pastovia namų vertė — gera vietoje — lengvoms sąlygom —
- Mes Jūs įkurdinsime Naujosios Lietuvių Parapijos rajone,
- Jūs gyvensite lietuviškoje apylinkėje,
- Jūsų vaikai galės lankyti lietuvišką mokyklą (naujai pradedama statyti),
- Jūs turėsite gerą susisiekimą su miesto centru (tik 15 min.).

— o —

II. Jūsų įsigyto nekilnojamo turto, kaina šiose apylinkėse nekris dėl įvairių pasikeitimų metų bėgyje. Apsisprendę pirkti namus šiame rajone Jūs įsigysite naujesnę vertybę, patogesnę aplinkoj ir naujesnę miesto dalį. Pirkdami dviejų šeimų namus jūs gausite proporcingai daugiau pajamų. Pirkdami pas mus — galėsite įsigyti namus lengvesnėmis sąlygom, mažesniu įmokėjimu, žemesniu procentu bei valdžios užtikrintom paskolom (F.H.A.).

Jeigu jūs turite namus jums nepatogioj kaimynystėj ar apylinkėj, jūs galite be ypatingų sunkumų išmainyti juos į jūsų skoniui tinkamus naujesnius, patogesnius ir moderniškesnius.

Todėl mes kviečiame jūs apsilankyti mūsų įstaigoje, susipažinti su mumis ir leisti Jums paaiškinti, kokiomis jums prieinamomis sąlygomis kiekvienas jūsų gali tapti namų savininku.

Mūsų įstaiga yra atdara visomis savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 12 val. iki 6 val. p. p. Mūsų bendradarbis Jonas NASVYTIS jūsų maloniam patarnavimui viską gali paaiškinti jūsų gimta kalba.

PAGE REALTY CO.

KE 1-1030

JONAS NASVYTIS

Išrinkite sau nuosavybę iš 200 su viršum namų, kurių jūs galėsite įsigyti lengvomis ir kiekvienam prieinamomis sąlygomis.

PAGE REALTY CO.

KE 1-1030

455 E. 200 ST., EUCLID

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Rašinėlio konkursas

Bendruomenės valdybos paskelbtą konkursinį rašinėį "Kodėl aš kalbu lietuviškai" rašė 42 IV-VIII skyrių ir IX-XII klasių mokiniai. Dabar jį skaito vertinimo komisijos nariai, ir rezultatai bus paskelbti per mokslo metų baigimo iškilmes. Kaip jau žinoma, bendruomenės valdyba suorganizavo 4 premijas (po dvi pirmąsias ir antrąsias), kurios konkursą laimėjusiems mokiniams bus įteiktos taip pat per mokslo metų baigimo iškilmes.

Išnuomojamas mažas butas

su baldais viename asmeniui. Atskiras įėjimas, vonia ir šaldytuvai.

1221 E. 72 Place iš Lockyear Av. (21)

3 šeimų namas

East 113 St., didelis po 5x5x3 kambarius. Geros pajamos. Nauji gaso šildymo pečiai. Labai gerai stovyje. Du garažai. Kaina \$17,400.

Tel.: IV 1-3413

Gerų pajamų namai

E. 71 gatvė, į pietus nuo St. Clair. Du dviejų šeimų namai viename sklype. 5-5 ir 6-6 kambariai. Geram stovyj.

J. J. Hrovat Realty
KE 1-6576 (21)

VISI DAŽYMO DARBAI

Dažymas iš vidaus ir lauko. Darbą atlieku tvarkingai.

1960 E. 75 St.
Telef.: EX 1-2069 (23)

ELEKTROS DARBAI

Lietuviai elektrikai atlieka elektros instaliacijos ir remonto darbus. Šaukite: GL 1-1996, po 4 val. vakaro.

Darbai valdžios įstaigų pripažinti.

Patari kaimynui

prenumeruoti

DIRVA!

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, frankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovais Br. Snarskis priiminėja interesantų "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos vėlykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
• 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

KREIPKITES Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys

ELEKTRINIS SURŲ IŠVALYMAS
VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS
SW 1-0327 VU 3-5063

Ramovėnų žinia

Dabar išduodamų balsavimui lapų balsavimo tvarka bus paskelbta visuotiniame narių susirinkime, kuris įvyks birželio m. 12 d. 11:30 v. Lietuvių svetainėje.

LS Ramovės V-ba

Aukos kun. V. Šarkai

Per bendruomenės valdybą iki gegužės 21 d. kun. V. Šarkai li-goje paremti buvo suaukota \$112.50. Daugiausia pasidarbavo F. Eidimtas ir M. Dunduraitė. Pinigai persiunčiami ligoniui į Vokietiją.

PIX BEVERAGE

15 rūšių alaus — visoki gaiviantieji gėrimai,

vynas ir šampanas

(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliama, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniai iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tai nešaukti žinova, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvytės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambikite: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

BATŲ KRAUTUVĖ

BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1308 E. 68 St.

Telef. EX 1-0344

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikite į įsitikinkite.

(52)

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

7015 Wade Park Ave.

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ
TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į
J. S. AUTO SERVICE

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683

1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŲSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

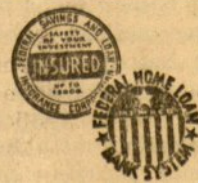
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba pramiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgižo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

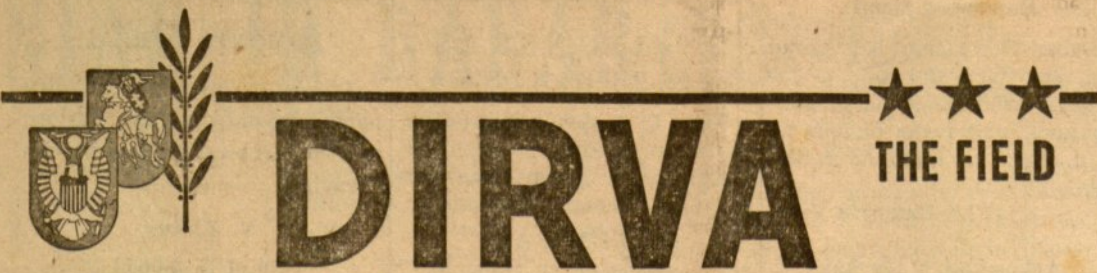
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicator 1-1763

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Naujas didelis pavojus

DR. J. PAPLENAS

Prieš 2 metus JAV prezidentas Eisenhoweris siūlė Sovietų viešpačiams įrodyti savo gerą valią darbais, o ne žodžiais. Ir kaip vieną jų geros valios pavyzdį, galintį sužadinti pasitikėjimą jų noru taikiu būdu spręsti tarptautines problemas, nurodė Austriją. Kremliaus dignitoriai po gerų 2 metų įrodė savo "gerą" valią. Sutartis pasirašyta ir dešimtį metų bolševikų sabotuota Austrijos nepriklausomybė atgaivinta.

Dabar jie turi pagrindo tikėti Kremliaus akcijų kuros kilimo.

Koks naujų Maskvos manevrų tikslas? Taikos troškimas ar tik strateginis ėjimas, neatsisakant pagrindinio idealo — komunistinio pasaulio? Naivi ir pavojinga būtų prielaida, kad raudonieji dignitoriai išsizadėjo pagrindinio savo evangelijos postulato. Jų dabartinė "geros valios" ofensyva tėra tik nauja, gerai apskaičiuota taktika, siekianti suardyti Vakarų konsolidaciją ir pamaišyti jų kortas.

O kortas maišyti Maskvai diktuoja nauja ir gal nenumatyta situacija. Ją sudarė Vokietijos įsijungimas į Šiaurės Atlanto Pakto S-gą (NATO) ir iš to išplaukianti konsekvencija — Vakarų Vokietijos apsiginklavimas.

Ne tik mums, bet ir Kremliui aišku, kad laisvoji Vokietija niekad neišsizadės paverptos rytinės dalies. Jei nebūs vaisingi kabinetingiai žygiai, V. Vokietija imsis ginklo. Ir ji bus ne viena. Tad pirmieji Kremliaus dabarties uždavinys — sutrukdyti V. Vokietijos militarizaciją. Ir už tai Kremlius ryžosi mokėti gerą kainą šiandieną, kad galėtų su gerais procentais atsigriebti rytoj. Palankesnė nei buvo tikėtasi Austrijos sutartis ir žemas reveransas jau prieš šešetą metų pasmerktam Titui — jau realiai tos kainos dalis. Ką dar Kremlius numatęs duoti — nežinia, bet duoti dar gali, jei tik matys už ką.

Atmosfera deryboms ir mainams jau paruošta. Įžangą joms padarys keturių didžiųjų vyriausybų galvos konferencijoje, kuri numatoma neutralioje vietoje liepos mėnesį. Bus tai naujas Muenchenas, kita Jalta ar garbingesnis žanro įvykis?

Gegužės 17 d. Dulles paskelbė, kad JAV norinčios diskutuoti Vokietijos sujungimą, Sovietų satelitinių valstybių statusą, nusiginklavimą ir tarptautinį komunistą. Nežinome, kas bus Bulganino portfelėje. Kiekvienu atveju jis stengsis pasiekti Kremliaus dabarties tikslą — pigiausią kainą. Viešumai betgi žinomas Maskvos masalas yra gana patrauklus.

Sovietai teigia, kad jie nori nusiginklavimo ir nelabai baidosi kontrolės (kuria jie, žinoma, savaip supranta). Gegužės 11 d. jie savo spaudoje rezolucijos forma skelbia, kad "išskyrus griežtai ribotus kariuomenės kontingentus, laikinai paliktinus Vokietijoje, laukiant galutinio susitarimo dėl viso šio atitraukimo, keturios galybės turėtų tuojau pat pasitraukti iš Vokietijos teritorijos ir savo valstybių ribas". Jei tai turėtų būti supaprastai taip, kaip skelbiama, tai ketvirtoji — Sovietų Sąjun-

ga — turėtų pasitraukti ne tik iš Rytų Vokietijos, bet ir iš kitų satelitinių valstybių, jeigu trys didieji — JAV, Anglija ir Prancūzija — pasitrauktų į savas teritorijas ir jeigu būtų panaikintos karinės bazės svetimos teritorijose, kaip toliau reikalauja ta pati rezolucija. Kitais žodžiais — jei JAV išsivadėtų visų savo oro bazių, kurių maršalo Žukovo nusiskundimu, JAV pristeigė aplink visą Sovietų Sąjungą.

Kursuoja ir kitas variantas. Jis spėja, kad Kremlius, kaip "pastovios taikos" plano dalį, gali pasiūlyti nutiesti neutralių valstybių juostą nuo Skandinavijos iki Balkanų tokia linija: Suomija — Švedija — Baltijos jūra — Vokietija — Austrija — Jugoslavija. Vakarai turėtų atsisakyti savo cementavimo pastangų ir, drauge su Maskva, garantuoti neutralių saugumą.

Paliekant šalyje abiejų variantų kainą ir mums nematomą antrą medalio pusę, verta įsidėmėti, kad abiejuose variantuose slypi dideli pavojai Lietuvos ateičiai.

Prasideda nauja akcija

(Atkelta iš 1 psl.)

bet vakarai pasimokė iš ligšiolinių bergždžių derybų ir reikalauja garantijų, kad vėl viskas nepasibaigs tuščiomis propagandinėmis kalbomis. Ypač atsargi buvo Amerikos politika, tuo tarpu kai anglai ir prancūzai iš seno rodė susizavėjimo.

Prezidentas Eisenhoweris keliais atvejais pareiškė, kad jis vyks į konferenciją tik tai tuo atveju, jeigu ji bus iš anksto gerai parengta, todėl prieš tai turėtų susirinkti keturių valstybių užsienių reikalų ministrai. Bet prieš 10 dienų įvyko nauja staigmena. Vakarų valstybės pasiūlė Maskvai suaukinti valdžios galvų betarpe konferenciją ir Kremlius tuč tuojau tą pasiūlymą priėmė.

Netenka abejoti, kad per Vienos susitikimą keturių didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministrai aptarė taip pat valdžios galvų konferencijos reikalą. Spėjama, kad pati konferencija įvyksianti liepos-rugpjūčio mėnesį, taigi už dviejų-trijų mėnesių. Ji numatoma Šveicarijoje, nors minimos ir kitos vietos. Tačiau viena atrodo tikra, būtent, kad prezidentui Eisenhoweriui teks į konferenciją važiuoti Europon.

Kaip matome, Europos ir iš viso tarptautinė politika per pastutines dienas pasuko nauja kryptimi. Visos valstybės ėmė tarytum savo tarpe lenktyniauti, norėdamos parodyti didesnę taikingumą už kitas.

Visus rekordus sumušė, kaip paprastai, sovietai, kurie mažiausia varžosi dėl priemonių, kuriose sugeba pasiekti didžiausią propagandinę efektą. Maskva pasiūlė toli einančio nusiginklavimo planą, kuris daugelyje punktų yra panašus į tuos projektus, kuriuos savo laiku siūlė ypač anglai su prancūzais, bet tuomet Molotovas juos ciniskai iš-

Pirmasis variantas reklamuoja pasitraukimą iš užimtųjų sričių ir savų valstybių ribas. Raudonųjų atžvilgiu tai būtų pasitraukimas iš satelitinių ligšiol dar formaliai į Sovietų Sąjungą neįjungtų valstybių. Lietuva, kaip prievartos ir klastos aktais įjungta į Sovietų Sąjungos sudėtį, turėtų likti anapus ribos.

Antras variantas už neutralių juostos paliktų ne tik Lietuvą su kitomis Pabaltijo valstybėmis, bet ir Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją. Už sutartos neutralios juostos palikti kraštai susilauktų naujos padėties. Kaip logiška padalinimo ir garantavimo išvada būtų — pripažinimas visų sričių už neutraliosios juostos tam, kas ten viešpatuoja. Pabaltijo valstybės, atsidūrusios anapus naujos sutartos uždangos, įgytų naują statusą — teisinį aneksijos pripažinimą. Taigi, abiem atvejais Lietuvos bylai grėsia pavojus, kokio neturėjome keleris pastaruosius metus.

Ar mūsų veiksniai, ypatingai vyriausieji, pretenduoja į Lietuvos laisvinimo monopolį, bet neįstengia išsilaivinti iš vidaus intrigų voratinklo, yra pasiruošę naujai įvykių raidai, kai tiek daug laiko, jėgų ir lėšų paaukota tautinei vienybei iš viršaus skaldyti ir kovai prieš teisinius Lietuvos valstybės likučius?

DIDŽ. BRITANIJOS LIETUVIŲ SODYBA AUGA

Didžiosios Britanijos lietuvių įsigyta nauja nuosavybė — Lietuvių Sodyba bus iškilmingai atidaryta per Sekmines. Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos nariai kviečiami sudėti namams kraitį. Į šį kvietimą daug tautiečių jau atsiliepė. Pav., Jonas ir Ona Bakaičiai, padovanoję baldų už 50 svarų ir prisidėję prie namų pirkimo 100 svarų, padovanotojo patalinę dviem lovom, be to, atnešė 100 lėkščių ir komplektą šaukštų. Kurtinaičiai atsinešė 7 antklodes, 20 pagalvių, rankšluosčių ir radijo aparatą. Aukojo ir visa eilė kitų tautiečių, ar tai pinigais, ar tai daiktais.

Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininką M. Bajoriną, važiuosį automobiliu su kun. Daukniu iš Londono į Kėteringą, ištiko nelaimė, kuri betgi stebuklingu būdu pasibaigė laimingai. Lenkdamas kitą mašiną, Bajorino automobilis neišlaikė lygsvaros ir apvirto. Nors automobilis ir gerokai aplamdytas, bet abu keleiviai visai nenukentėjo.

Wolverhamtono lietuvių krepšinio komanda Viltis, nugalėjusi RAF (lėkūnų) komandą laimėjo tos apylinkės pirmenybes ir gavo laimėtojo taurę. Pati komanda dar tikrai visai neseniai sušiorinizavo. Vilties komandą sudaro: V. Kelmistraitis, V. Karnilavičius, V. Bodniekas, U. Manga, J. Vanagas ir J. Snabaitis.

Nidos Knygų Klubas birželio pradžioje išleis naują knygą: P. Orintaitės novelių rinkinį "Grozvyklės meilė".

SKAUTAI

SKAUCIŲ VADOVĖS I CHICAGĄ

1955 m. gegužės mėn. 28 ir 29 dd. Chicagoje, DON VARNAS postas patalpose, 6816 So. Western Ave., įvyks SKAUCIŲ VADOVIŲ SĄSKRYDIS — KURSAI. SĄSKRYDIN kviečiamos tūtininkės, vietininkės, drauginės, tūtininkės nuožiūra skiltininkės ir visos vyresnės skautės.

Sąskrydžiui numatyta šitokia programa:

Pirmoji diena gegužės 28 d.

1. Skautybė Lietuvoje ir išėjimo, skaito sktn. Z. Juškevi-

tybių politika Sovietų Sąjungos atžvilgiu buvo apibūdinama sąvokomis: "containment" ir "roll back". Ar tos sąvokos vis dar galioja? Dabar daug kalbama apie "koegzistenciją". Ar tai tikrai nereiškia naujos laidos "appeasement"?

Clevelande tragiškai mirus Lietuvių Sąjungos Ramovės nariui ir L. L. Karo Invalidų Draugijos remėjui

A. + A.
KAPITONUI KLEMENSUI KAROSUI,

jo žmonai, vaikams ir giminėms reiškia gilią užuojautą.

L. L. Karo Invalidų Draugijos Valdyba

Poniai KAROSIENEI ir ponams NASTOPKAMS, dėl mylimo vyro ir žento staigios mirties, gilią užuojautą reiškia

I. ir A. Jonaičiai

Skaužiausią gyvenimo valandą, mirus mūsų mylimam vyrui ir tėvui

A. A. KLEMENSUI KAROSUI,

širdingai dėkojame draugijoms, giminėms, draugams, kaimynams ir pažįstamiems, pagerbusiems velionį ir užjautusiems mus didžiuoju sielvarte.

Žmona ir vaikai

čienė,
2. Kaip rašyti žinią — kun. dr. J. Prunskis,
3. Kokia turi būti skautė vadovė — sktn. N. Grigaliūnienė,
4. Skilties sueiga ir jos reikšmė — sktn. Juškevičienė,
5. Parodomoji skilties sueiga, veda pskt. O. Ališytė,
6. Stovyklos įrengimas — v. s. M. Jurksas, pionerijos darbai vad. Kęstučio vardo, skautų Vyčių būrelis, stovyklos modelis paruoštas živilės skaučių draugovės.
7. Vadovės santykiai su tėvais ir visuomene — pskt. F. Kurgonienė,
8. Laužai, jų pobūdis, skautiški vakarai — sktn. N. Grigaliūnienė,
9. Pranešimai iš vietų ir arbatėlė baigiama pirmoji sąsąsk. diena.

Antroji diena — sekmadienis, gegužės 29 d.

Pamaldos 9 v. ryto Marquette Parko parapijos banžyčioje.

Paskaitos ir užsiėmimai prasideda 10 val.

1. Skautė vadovė ir religija — kun. J. Vaišnys.
2. Jaunesniųjų skaučių sueigos — v. s. L. Cepienė.
3. Parodomoji jaun. skaučių sueiga, veda sklt. M. Čerčiūtė.
4. Draugovės sueiga ir jos reikšmė — sktn. S. Jurkynienė. Parodomoji draugovės sueiga, veda sklt. D. Elvikytė.
5. Vyresniųjų skaučių sueigos — v. s. O. Ščiukaitė.
6. Tautiniai žaidimai, rateliai, šokiai — P. Janutienė.
7. Aktualūs Seserijos reikalai — pranešimą daro vyr. sktn. O. Zailskienė, J. Daužvardienė, pskt. A. Karnavičienė. Vakare akademikų skautų pobūvis.

VYTIEČIŲ SĄSKRYDIS CHICAGOJE

Sekminių savaitgalį Chicagoje šaukiamas Lietuvių Stud. Skautų Korporacijos VYTIS sąskrydis. Jame dalyvaus Clevelando, Detroito, Urbanos, JAV korespondentinis ir Chicagos Korp. skyriai. Sąskrydyje bus svarstomos įvairios akad. skautybės veiklos sritys, pobūdis, tradicijos ir t.t. Įvairioms temoms referuoti yra pakviesti prelegentai.

Visos sąskrydžio sueigos vyks šv. Panelės Marijos parapijos, Marquette Parke, mažojoje svetainėje — 6812 So. Washtenaw Ave. Sąskrydis atidaromas šeštadienį, 1 val. p. p., o vakare bus laužas. Sekmadienį ryte pamaldos ir posėdžiai, o vakare balius Pulaski Ballroom patalpose, 1711 S. Ashland Ave. Baliuje dalyvaus Seserijos vadovių sąskrydžio dalyvės ir pabaltiečiai studentai. Pirmadienis skiriamas ekskursijoms po Chicago ir apylinkes.

Sąskrydžio temos aktualios ir ASD narėms, todėl akad. skautės kviečiamos būti šios sąskrydžio viešniomis.

— SKS —

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER

PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

THE GEOMETRIC STAMPING COMPANY

1111 EAST 200th STREET

IV 1-3800

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER

PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

Michigan 1-9260

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER

PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

THE YODER COMPANY

CLEVELAND, OHIO

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER

PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

BUILDING LABORER'S
Local No. 310

JAMES O'TOOLE, SECRETARY

1220 ONTARIO ST.

ATSILANKYKIT SAVO BAŽNYČIOJ PER

PAMALDAS UŽ MIRUSIUS

THOMAS CHURCH SUPPLY CO.

Complete Line of Rosaries, Medals on Chains, Votive Lights
CHURCH SUPPLIES AND RELIGIOUS ARTICLES

910 SUPERIOR AVE.

CH 1-3168

(Across from St. John's Cathedral)

Monday 'til 9 P. M. Evenings 'til 6 P. M.